

**UCHWAŁA NR XXII/339/16
RADY MIEJSKIEJ W NYSIE**

z dnia 1 lipca 2016 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w latach 2014-2016 "Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2014-2017 dla Gminy Nysa"

Na podstawie art 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446) w związku z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 oraz z 2015 r. poz. 397, 774 i 1505) Rada Miejska w Nysie uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie Burmistrza Nysy z realizacji "Gminnego programu opieki nad zabytkami na lata 2014-2017 dla Gminy Nysa", za okres od stycznia 2014 r. do czerwca 2016 r., stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Nysy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY

Paweł Nakoneczny

URZĄD MIEJSKI W NYSIE

**SPRAWOZDANIE
Z GMINNEGO PROGRAMU
OPIEKI NAD ZABYTKAMI
DLA GMINY NYSA ZA OKRES
styczeń 2014 – czerwiec 2016**

Opracował:
Wydział Rozwoju Polityki Społecznej

Nysa, czerwiec 2016 r.

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie..... 6

PRIORYTET I– DBAŁOŚĆ O ZACHOWANIE ISTNIEJĄCYCH WALORÓW ZABYTKOWYCH

I.1 Bezpośrednie wsparcie dla rewaloryzacji obiektów zabytkowych 7

1. Przeznaczenie środków finansowych z budżetu Gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków, w tym Pomnik Historii – farę kościoła św. Jakuba w Nysie 7
2. Przeprowadzanie działań rewitalizacyjnych obiektów zabytkowych oraz badań archeologicznych, w tym grodzisk zlokalizowanych na terenie Gminy Nysa 12
3. Współpraca z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Opolu przy identyfikacji i realizacji zadań związanych z ochroną zabytków zlokalizowanych na terenie Gminy Nysa 12
4. Współpraca z zespołem powołanym przez Wojewodę Opolskiego do spraw zachowania dziedzictwa kulturowego wsi opolskiej w części dotyczącej sołectw należących do Gminy Nysa..... 13

I.2 Odpowiednia ekspozycja i promocja najcenniejszych obiektów 14

1. Stworzenie jednolitego systemu identyfikacji wizualnej w postaci oznaczeń, tablic, drogowych znaków itp., w tym wykorzystania nowoczesnych technologii informatycznych i lokalizacji GPS i kodów QR..... 14
2. Publikowanie folderów, ulotek oraz innych materiałów przybliżających mieszkańcom i turystom zasoby historyczne Gminy..... 15
3. Atrakcyjne przedstawianie obiektów za pomocą iluminacji, tworzenia punktów widokowych, prezentacji multimedialnych i muzycznych..... 16
4. Kontynuacja konkursu architektonicznego „Perły Nysy” – nagradzanie odrestaurowanych obiektów 17

I.3 Dbłość o ład przestrzenny i krajobraz kulturowy w Gminie 18

1. Ścisłe powiązanie działań przy obiektach zabytkowych z dokumentami planistycznymi Gminy, w tym z Lokalnym Programem Rewitalizacji..... 18
2. Odpowiednia konserwacja zabytkowej zieleni, stanowiącej krajobraz kulturowy Gminy 18
3. Realizacja zasad ochrony konserwatorskiej w odniesieniu do historycznego układu urbanistycznego Nysy oraz układów ruralistycznych 19
4. Przyjęcie koncepcji zagospodarowania i podjęcia prac porządkowych i zabezpieczających terenów cmentarnych oraz konserwacja sztuki sepulkralnej 19
5. Aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków 20

I.4 Określanie warunków współpracy z właścicielami obiektów zabytkowych 22

1. Przekazywanie właścicielom i dysponentom obiektów zabytkowych informacji o możliwościach pozyskiwania dodatkowego wsparcia finansowego (zwłaszcza z funduszy europejskich) 22
2. Podjęcie działań w celu znalezienia użytkowników dla zdegradowanych obiektów zabytkowych..... 23
3. Okresowe przeglądy zabezpieczeń obiektów zabytkowych zgodnie z Gminnym Programem Ochrony Zabytków na Wypadek Konfliktu Zbrojnego i Sytuacji Kryzysowych..... 24

I.5 Edukacja społeczeństwa w zakresie zachowania dziedzictwa kulturowego 24

1. Wspieranie działalności instytucji kultury i organizacji pozarządowych podejmujących zadania związane z ochroną dziedzictwa kulturowego..... 24
2. Organizacja spotkań, mających na celu upowszechnienie wiedzy na temat lokalnego dziedzictwa kulturowego..... 28
3. Współpraca z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Nysie przy realizacji projektów z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego..... 29
4. Wsparcie akcji mających na celu odrestaurowanie lub uporządkowanie obiektów zabytkowych, cennych z punktu widzenia lokalnej społeczności oraz propagowanie lokalnej kultury i tradycji dziedzictwa kulturowego Gminy..... 29

PRIORYTET II – BUDOWANIE MARKI MIASTA NYSY NA ARENIE KRAJOWEJ I MIĘDZYNARODOWEJ W OPARCIU O BOGACTWO DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

II.1 Rozwój produktów turystycznych opartych na walorach dziedzictwa kulturowego 30

1. Rozwijanie istniejących produktów turystycznych opartych na szlakach . turystycznych, kulturowych lub ścieżkach edukacyjnych..... 30
2. Tworzenie nowych produktów, ze szczególnym uwzględnieniem innowacyjnych form turystyki bądź aktywności mogących przyciągnąć turystów - np. turystyka eksploracji, geocaching, gry miejskie, gry wojenne..... 31
3. Organizacja lub kontynuacja organizacji imprez masowych, związanych z lokalnym zasobem zabytkowym i kulturalnym..... 31
4. Organizacja imprez lokalnego zasięgu, przybliżających mieszkańcom Gminy i regionu wartości historyczne Gminy..... 33
5. Postawienie na innowacyjność projektów w celu wyróżnienia się spośród miast konkurencyjnych..... 34
6. Wykorzystywanie zachowanych układów ruralistycznych jako elementu turystyki kulturowej 35

II.2 Wykorzystanie Internetu i multimediiów w celu nowoczesnej promocji walorów zabytkowych.....	36
1. Dbanie o aktualizację strony Gminy, koniecznie przy zachowaniu odpowiedniej czytelności przekazu.....	36
2. Wykorzystanie nowoczesnych technologii dostępnych w profesjonalnych serwisach internetowych, a także w urządzeniach mobilnych	37
3. Stworzenie systemu informacji przestrzennej z warstwą informacyjną na temat obiektów zabytkowych wchodzących w skład Gminnej Ewidencji Zabytków oraz udostępnienie go na forum publicznym	37
4. Opracowanie interaktywnej mapy dziedzictwa kulturowego Gminy	38
5. Kontynuacja komunikacji internetowej poprzez korzystanie z serwisów Facebook, YouTube i innych form interakcji.....	39
II.3 Wzrost popularności Nysy wśród turystów z zagranicy.....	38
1. Stworzenie pełnowartościowych wersji językowych serwisów gminnych poświęconych najcenniejszym zabytkom (angielski, czeski, niemiecki)	38
2. Wykorzystanie aspektów związanych ze znanymi postaciami obcych narodowości z historii regionu nyskiego w celu stworzenia szlaków przeznaczonych przede wszystkim dla turysty zagranicznego	40
3. Opracowanie wielojęzycznych tablic informacyjnych w wybranych punktach Gminy	40
4. Utrzymywanie jak najwyższej jakości obsługi turysty zagranicznego w punktach informacji turystycznej	41
II.4 Promocja Nysy na forum krajowym i zagranicznym.....	41
1. Walory zabytkowe i kulturowe jednym z podstawowych elementów promocji Gminy na różnego rodzaju targach, sympozjach i konferencjach	41
2. Nawiązywanie współpracy w zakresie dobrych praktyk w ramach partnerstwa zagranicznego.....	42
3. Udziały w konkursach na najlepiej zadbane zabytki, najciekawszy produkt turystyczny.....	43
4. Współpraca z mediami, zarówno tradycyjnymi, jak i internetowymi.....	44
II.5 Poprawa dostępności obiektów zabytkowych dla osób niepełnosprawnych	44
1. Umieszczanie napisów w języku Braille'a na tablicach informacyjnych.....	44
2. Przystosowanie obiektów zabytkowych dla osób z niepełnosprawnością ruchową	44
3. Wykorzystanie dźwięków, muzyki i audioprzewodników w celu przedstawiania informacji o obiektach zabytkowych osobom niewidomym i niedowidzącym	44

WPROWADZENIE

Zgodnie z ustawą *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* z dnia 23 lipca 2003 roku (Dz. U. z 2014 r. nr poz. 1446 ze zm.) Gmina Nysa posiada „Gminny program opieki nad zabytkami dla gminy Nysa na lata 2014-2017”, który został przyjęty Uchwałą Nr XLI/616/13 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 30 grudnia 2013 r.

W programie określone zostały zadania do realizacji związane z ochroną zabytków zlokalizowanych na terenie gminy Nysa. Treść zadań odpowiada spisowi treści z poprzedniej strony niniejszego opracowania.

Na podstawie art. 87 ust. 2 pkt 5 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Burmistrz Nysy co dwa lata sporządza sprawozdanie z realizacji Programu. Jest to więc sprawozdanie nie wyczerpujące w całości zadań przewidzianych dla gminy Nysa. Sprawozdanie całościowe z realizacji Programu nastąpi po okresie wskazanym w tytule, tj. z chwilą upływu 2017 roku. Treść sprawozdania zawiera niniejsze opracowanie.

PRIORYTET I – DBAŁOŚĆ O ZACHOWANIE ISTNIEJĄCYCH WALORÓW ZBYTKOWYCH

Cel szczegółowy I.1 Bezpośrednie wsparcie dla rewaloryzacji obiektów zabytkowych

Działania:

1. Przeznaczenie środków finansowych z budżetu Gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków, w tym Pomnik Historii – farę kościoła św. Jakuba w Nysie

W pierwszym okresie sprawozdawczym z Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Nysa na lata 2014-2017 bezpośrednio z budżetu Gminy Nysa sfinansowano następujące zadania związane z ochroną zabytków:

- 1.) wykonano dokumentację projektową ułożenia linii kablowej 174 m oraz wykonanie zasilania energetycznego na Forcie Prusy za kwotę 44 804 zł
- 2.) opracowano dokumentację projektową na rewitalizację Reduty Kardynalskiej na Centrum Kulturalno-Wystawiennicze Twierdzy Nysa wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu za kwotę 136 190 zł
- 3.) wykonano tablicę pamiątkową poświęconą pamięci ludobójstwa popełnionego przez faszystów niemieckich, komunistów sowieckich i nacjonalistów ukraińskich w latach 1939-1947 wraz z dokumentacją budowlaną za kwotę 4 428 zł
- 4.) rozpoczęto realizację zadania polegającego na rewitalizacji zabytkowego parowozu zlokalizowanym na stacji kolejowej Nysa wraz z tendrem na stacji kolejowej Nowy Świątów. Zakup parowozu wyniósł 16 605 zł. Opracowanie dokumentacji konserwacji parowozu – 18 450 zł.

OŚRODEK DOKUMENTACJI ZABYTKÓW W WARSZAWIE KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKÓW RUCHOMYCH TECHNIKI		DZIEDZINA NAUKI LUB TECHNIKI KOLEJNICTWO - TABOR		9. Dane adresowe	
1. Określenie zabytku (rodzaj, typ) PAROWÓZ Ty2-140 typ 1Eh2 - nr fabr. 15558		2. Czas powstania 1942		Nysa i Głucholazy (miejscowość) Nysa i Głucholazy (gmina) opolskie (województwo)	
4. Dane firmowe (nazwa wytwórcy, kraj, marka, model i wszelkie inne oznaczenia firmowe i napisy) Producent parowozu: Borsig - Niemcy Wytwórca kotła: Hanschel - Niemcy - nr fabr./rok prod.: 27666/1943 Numer inwentarzowy kotła: 3684		3. Materiał (materiały) podstawowy żeliwo, stal		10. Właściciel i jego adres oraz jednostka nadrzędna (resort-departament) PKP - Dyrekcja Kolejowych Przewozów Towarowych CARGO Al. Roździeńskiego 1, Katowice 40-202 Dyrekcja Generalna PKP Ministerstwo Transportu i Gosp. Morskiej	
5. Wymiary Długość z tendrem - 22975 mm Wysokość - 4400 mm Średnica kół napędzanych - 1400 mm Średnica kół tocznych - 850 mm		6. Ciężar 99160 KG z paliwem 146900 KG		11. Użytkownik i jego adres Zakład Taboru Wrocław ul. Mościckiego 38 52-110 Wrocław (nr inwentarzowy obiektu)	
7. Ilość 1		8. Widok ogólny parowozu w Nysie, neg. 1400/171/5 oraz czoło tendra w Nowym Świątowie, neg. 1400/170/1		12. Miejsce pracy (przechowywania) Parowóz - na ogrodzonym terenie stacji PKP Nysa Tender parowozu - na terenie stacji PKP Nowy Świątów	
		13. Udostępnienie Nysa - za zgodą naczelniczki sekcji Nowy Świątów - za zgodą dyżurnego ruchu		14. Rejestr zabytków Nr k.o. B. t. III - 193/10 data 17.05.2010.	

Gmina Nysa wsparła również finansowo zadania związane z ochroną zabytków nie będących własnością Gminy. Na podstawie uchwały Nr XI/134/07 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 30 sierpnia 2007 r. oraz uchwały Nr XXVIII/456/12 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 27 grudnia 2012 r. przekazywane zostały dotacje celowe na realizację podobnych zadań. Uchwały przewidują wsparcie zadań w wysokości do 50 %, a jeżeli stan zachowania zabytku wynika ze zdarzeń losowych i wymaga niezwłocznego podjęcia prac interwencyjnych – w wysokości 100 %. Uchwały przewidują również wsparcie wkładu własnego do projektów zewnętrznych.

Zadania realizowane w gminie Nysa w latach 2014-2015 oraz ich wsparcie ze środków Gmin Nysa :

Lp.	Wnioskodawca	Zadanie	MKiDN	Powiat Nyski	Gmina Nysa	Koszt całkowity
1.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Dominika w Nysie	prace konserwatorskie i restauratorskie przy obrazie "Męczeństwo św. Wawrzyńca" w kościele pw. św. Dominika	-	6 000,00	-	-
2.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Lipowej	Renowacja wnętrza kościoła pw św. Katarzyny w Lipowej	-	-	35 159,35	70 318,70
3.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jakuba St. i św. Agnieszki	Remont elewacji Baptysterium	-	-	87 086,09	174 172,18
4.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Nysie	Remont elewacji frontowej kościoła i wieży kościelnej pw św. Jana Chrzciciela	-	-	70 156,05	155 902,33
5.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Katarzyny w Złotogłowicach	Remont i konserwacja elewacji kościoła pw św. Katarzyny w Złotogłowicach	-	10 000,00	85 788,44	171 576,89
6.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Ap. Piotra i Pawła w Nysie	Remont portalu głównego kościoła pw św. Ap. Piotra i Pawła	-	-	91 967,50	183 935,00
7.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja w Kopernikach	Remont dachu kościoła św. Mikołaja (Pow Nyski + elewacji i murów)	-	6 000,00	291 762,66	583 525,33
8.	Muzeum w Nysie	Pałac Biskupi - budynek Muzeum w Nysie(XVII/XVIII w.): wymiana instalacji sygnalizacji pożaru	114984,00	-	-	-
9.	Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Jakuba St. Ap. i św. Agnieszki	Nysa, Bazylika p.w. św. Jakuba i Agnieszki (XV-XIX, po 1945): remont więźby i wymiana części poszycia dachowego nad prezbiterium kościoła	406459,23	-	-	-
10.	Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Wniebowzięcia NMP w Kępnicy	Prace konserwatorskie i restauratorskie: obraz ks. Baltazara Vogela	-	1 000,00	-	-
SUMA:					661 920,09	

Renowacja wnętrza kościoła pw św. Katarzyny w Lipowej

Remont elewacji frontowej kościoła i wieży kościelnej pw św. Jana Chrzciciela w Nysie

Remont portalu głównego kościoła pw św. Ap. Piotra i Pawła w Nysie

Remont elewacji Baptysterium przy kościele pw św. Jakuba w Nysie

Na rok 2016 Rada Miejska w Nysie przyznała następujące dotacje:

Lp.	Nr uchwały	Wnioskodawca	Zadanie	Kwota [zł]
1.	XVII/252/16	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Kępnicy	Renowacja i restauracja wewnętrznych ścian prezbiterium wraz z portalem i renesansowym epitafium Jana Rudolfa	37 900,00
2.	XVII/253/16	Parafia Rzymskokatolicka pw św. Mikołaja w Kopernikach	Remont schodów i odprowadzenie wód kościoła pw. św. Mikołaja w Kopernikach	15 000,00
3.	XVII/254/16	Parafia Rzymskokatolicka pw św. Klemensa w Rusocinie	Konserwacja malarstwa ściennego. Konserwacja, wymiana i malowanie tynków kościoła pw. św. Klemensa w Rusocinie	33 150,00
4.	XVII/255/16	Wspólnota Mieszkaniowa nr 139 ul. Ks. Ściegiennego	Wymiana pokrycia dachowego budynku wielomieszkaniowego	32 540,00
5.	XVII/256/16	Parafia Rzymskokatolicka pw św. Ap. Piotra i Pawła w Nysie	Prace konserwatorskie przy portalu z rzeźbami św. Piotra i Pawła	42 310,00
6.	XVII/257/16	Wspólnota Mieszkaniowa nr 105 ul. Celna 4,6	Remont elewacji budynku wraz z kolorystyką	39 440,00
Suma				200 340,00

W ramach realizacji programu z organizacjami pozarządowymi udzielono dotację na realizację zadań związanych z ochroną i konserwacją zabytków, w tym:

- W roku 2014 zadanie realizowane poza konkursem, Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Kępnicy, nazwa zadania: Dofinansowanie wkładu własnego zadania pn. "Konserwacja i restauracja ołtarza św. Marcina z kościoła św. Jerzego w Hajdukach Nyskich", kwota przyznanej dotacji 6 868,35 zł
- W rok 2015 zadanie realizowane w drodze konkursu: Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Kępnicy, nazwa zadania: Dofinansowanie wkładu własnego zadania: "Konserwacja i restauracja obrazu wotywnego ks. Baltazara Chrysostoma Vogela", kwota przyznanej dotacji: 7 255,60 zł.

Gmina Nysa w latach 2014 - 2016 współfinansowała prace remontowe przy zabytkowych budynkach mieszkalnych należących do wspólnot mieszkaniowych, w których posiada udział we własności:

- Bracka 10/12,14/16 – remont instalacji wodno- kanalizacyjnej, montaż zaworów termostatycznych na c.o., remont instalacji gazowej i elektrycznej, remont klatki schodowej, naprawa dachu. Udział Gminy 5,20%
- Celna 4/6 – remont dachu przy kredycie bankowym, remont instalacji wodno-kanalizacyjnej, opracowanie dokumentacji na remont elewacji. Udział Gminy 35%
- Grodzka 3/5 – remont pionów wodno-kanalizacyjnych, remont klatki .Udział Gminy 18,40%

- Ks. Ściegiennego 3 – naprawa muru ogrodzeniowego od ul. Szczecińskiej. Udział Gminy 15,80%
- Rynek 22 Bracka 2/4 – remont elewacji przy kredycie bankowym, remont instalacji wodno-kanalizacyjnej i montaż zaworów termostatycznych na instalacji c.o. Udział Gminy 14,30%
- Rynek 24/25, 26 – częściowy remont instalacji c.o., wodno-kanalizacyjnej i elektrycznej. Udział Gminy 9,60%
- Rynek 38,39- remont dachu przy kredycie bankowym, instalacji elektrycznej, klatki, podłączenie budynku do miejskiej sieci c.o. , remont elewacji przy dotacji z gminy. Udział Gminy 28,10%.

Z budżetu Gminy Nysa udzielono również dotację celowa dla Nyskiego Domu Kultury na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji polegającej na przygotowaniu dokumentacji projektowej wewnętrznej sieci celem podłączenia Bastionu św. Jadwigi do sieci NEC.

Ze środków Nyskiego Domu Kultury na Bastionie św. Jadwigi na bieżąco prowadzone są drobne naprawy obiektów, instalacji oraz porządkowany jest teren przyległy do obiektów. Między innymi wyremontowany został murek wokół Bastionu św. Jadwigi.

2. Przeprowadzanie działań rewitalizacyjnych obiektów zabytkowych oraz badań archeologicznych, w tym grodzisk zlokalizowanych na terenie Gminy Nysa

Szereg prac związanych z realizacją tego zadania realizowane było przez Muzeum Powiatowe w Nysie. Na przełomie czerwca i września 2015 roku pracownicy Muzeum opracowali dokumentację konserwatorską rzeźb drewnianych z kościoła Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Nysie. Rozpoczęcie prac konserwatorskich rozpoczęło się w kwietniu 2016 r.

Na przełomie lutego i marca 2016 roku przeprowadzono prace archeologiczne na Cmentarzu Garnizonowym w Nysie. Celem poszukiwań było między innym odnalezienie śladów mogił żołnierzy sowieckich poległych podczas zdobywania Nysy z rąk niemieckich w czasie II Wojny Światowej oraz zbadanie pochodzenia nasypów ziemnych znajdujących się na cmentarzu. Badania archeologiczne nie naprowadziły na żadne ślady historyczne.

Podczas badań archeologicznych związanych z budową obwodnica Nysy w okolicach Niwnicy odkryto dwie dymarki datowane na II – III wiek naszej ery stanowiące zabytek archeologiczny. Po uzgodnieniu z Opolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków jedną z dymarek wyeksponowano w Parku Miejskim w Nysie przy Al. Lompy.

3. Współpraca z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Opolu przy identyfikacji i realizacji zadań związanych z ochroną zabytków zlokalizowanych na terenie Gminy Nysa

Gmina Nysa na bieżąco realizuje obowiązki współpracy z wojewódzkim konserwatorem zabytków wynikających z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U z 2015 r. poz. 199, ze zm.). W szczególności współpraca dotyczy:

- opinii dotyczących rozwiązań przyjętych w projekcie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;

- uzgodnień projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu;
- uzgodnień w projektów decyzji o ustalenie warunków zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego w odniesieniu do obszarów i obiektów objętych formami ochrony zabytków o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2013 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U z 2014 r., poz. 1446, ze zm.) oraz ujętych w gminnej ewidencji zabytków.

Dodatkowo na podstawie art. 96 ust 1a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774, ze zm.) decyzję o podziale nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia z dnia 23 lipca 2013 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U z 2014 r., poz. 1446, ze zm.) wydaje się po uzyskaniu pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

4. Współpraca z zespołem powołanym przez Wojewodę Opolskiego do spraw zachowania dziedzictwa kulturowego wsi opolskiej w części dotyczącej sołectw należących do Gminy Nysa

W styczniu 2008 roku Wojewoda Opolski, Ryszard Wilczyński podjął inicjatywę wszczęcia prac zmierzających do zwiększenia ochrony dziedzictwa kulturowego wsi opolskiej i poprawy stanu jego zachowania. Powołany został Zespół doradczy ds. Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Wsi i Ochrony Wiejskiego Krajobrazu, w którego skład weszli: Przewodniczący – Wojewoda Opolski Ryszard Wilczyński, Wiceprzewodnicząca – Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków Iwona Solisz, Wiceprzewodnicząca – Dyrektor Regionalnego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków w Opolu Maria Burian oraz przedstawiciele instytucji kultury oraz wyższych uczelni.

Na zaproszenie Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Gmina Nysa przystąpiła do Programu pilotowanego przez Wojewodę Opolskiego „Waloryzacja zabytkowego zasobu wsi województwa opolskiego”. W celu przygotowania do realizacji Programu 23 i 24 października 2012 r. w Paczkowie odbyły się warsztaty poświęcone zachowaniu dziedzictwa kulturowego wsi opolskiej o szczególnych walorach zabytkowych do udziału w których zaproszono przedstawicieli z 22 miejscowości, które w przekonaniu członków zespołu posiadają największy potencjał zabytkowy oraz społeczny do zaangażowania się w budowanie sieci najcenniejszych wsi województwa opolskiego. W spotkaniu uczestniczył też pracownik Urzędu Miejskiego w Nysie. Na spotkaniu zaprezentowano wyniki pracy Zespołu Wojewody Opolskiego ds. zachowania dziedzictwa kulturowego wsi w kontekście wsi o szczególnych walorach zabytkowych oraz przedstawione zostały możliwości ochrony zasobów oraz wykorzystania wartości kulturowych wsi do promowania i rozwijania miejscowości. W ramach warsztatów zorganizowana została sesja wyjazdowa do Starego Paczkowa podczas której omawiane były walory architektoniczne i urbanistyczne (ruralistyczne) historycznej wsi opolskiej warte ochrony i zachowania dla przyszłych pokoleń.

W ramach realizacji Programu powołany przez Wojewodę Opolskiego zespół ekspercki wytypował wsie o szczególnie dużym potencjale i walorach godnych ochrony. Z terenu gminy Nysa są to: Jędrzychów, Sękowice oraz najcenniejsze z nich Złotogłowice. Szczególnym zainteresowaniem Zespołu Eksperskiego cieszyły się Złotogłowice jako miejscowość o największym potencjale i najcenniejszym potencjale architektonicznym, ruralistycznym, a nawet historycznym. Warunkiem skorzystania z profitów Programu była zgoda mieszkańców Złotogłowic. Mimo podejmowanych

inicjatyw ze strony Urzędu Miejskiego w Nysie, w tym organizacji spotkań z mieszkańcami, na które zapraszania była osobiście Opolska Wojewódzka Konserwator Zabytków Iwona Solisz mieszkańcy odmówili udziału w Programie. W związku z tym w zamian Złotogłowic do Programu przystąpiła inna wieś powiatu nyskiego - Stary Paczków.

Cel szczegółowy I.2 Odpowiednia ekspozycja i promocja najcenniejszych obiektów

Działania:

1. Stworzenie jednolitego systemu identyfikacji wizualnej w postaci oznaczeń, tablic, drogowiskazów itp., w tym wykorzystania nowoczesnych technologii informatycznych i lokalizacji GPS i kodów QR

21 kwietnia 2016 r. Burmistrz Nysy ogłosił konkurs na opracowanie księgi znaku w ramach Systemu Identyfikacji Wizualnej. Celem konkursu było wyłonienie projektu logo - znaku identyfikacji wizualnej, który będzie mógł być wykorzystywany we wszelkich materiałach promocyjnych, informacyjnych i korespondencyjnych gminy. Konkurs miał charakter otwarty i skierowany był do osób fizycznych i prawnych. Mogli wziąć w nim udział zarówno artyści, graficy, plastycy, specjaliści zajmujący się projektowaniem reklamowym, architekci, a także inni pasjonaci czy studenci. Warunkiem uczestnictwa w konkursie było przygotowanie pracy zgodnie z obowiązującym regulaminem oraz przesłanie jej na adres Urzędu Miejskiego w Nysie w terminie do dnia 17 maja 2016r. W ramach zaproszenia 29 autorów nadesłano 40 logotypów. Autorem zwycięskiego projektu został Jarosław Sępek.

W powyższe działania wpisuje się również realizacja projektu „15 lat partnerstwa Nysy i Jesenika. Internetowy system informacji miejskiej dla Nysy i Jesenika” dofinansowanego ze środków Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Pradziad. Projekt był wspólnym pomysłem pracowników Urzędu Miejskiego w Nysie oraz Domu Kultury w Jeseniku. Odpowiadając na zjawisko wzrastającej liczby turystów odwiedzających pogranicze polsko – czeskie opracowano wspólnie nowoczesny system informacji internetowej dotyczący Nysy i Jesenika, w postaci informatora miejskiego Nysy (strona internetowa, aplikacja na smartfony i tablety) oraz (sfinansowany z partnerskiego projektu Domu Kultury w Jeseniku) informatora kulturalnego Jesenika (aplikacja na urządzenia przenośne). Informator o Nysie zlecony został do wykonania firmie AMISTAD, której zadaniem było opracowanie strony www oraz aplikacji na systemy operacyjne ANDROID, IOS, WINDOWS, zebranie danych, hosting. AMISTAD przygotowało też materiały promocyjne, które zostały dystrybuowane przez Gminę Nysa i Dom Kultury w Jeseniku po obu stronach pogranicza. Strona internetowa informatora znajduje się w sieci pod adresem „i.nysa.pl” Pod taką samą nazwą udostępnione zostały wszystkim zainteresowanym aplikacje do pobrania bezpłatnie w sklepach: Google Play, App Store i Windows Phone Store. Informator w języku polskim, czeskim, angielskim i niemieckim zawiera informacje dla odwiedzającego Nysę, w tym: wydarzenia, komunikacja, miejsca (noclegi, gastronomia, instytucje kultury, rekreacja, sport, administracja publiczna, zabytki itp.), także plan miasta z lokalizacją GPS. Dopełnieniem informatora miejskiego jest 30 tablic informacyjnych na najważniejszych zabytkach Nysy. Tablice w języku polskim zawierają najważniejsze informacje dotyczące zabytku oraz kody QR po zeskanowaniu których można odczytać tekst w językach czeskich, angielskim i niemieckim z internetu.

Dzięki stworzonemu w ramach projektu informatorowi zwiększyło się doinformowanie i bezpieczeństwo osób przebywających na terenie Nysy i Jesenika. Informator jest też doskonałą platformą promującą region przygranicza i jego najciekawsze atrakcje.

2. Publikowanie folderów, ulotek oraz innych materiałów przybliżających mieszkańcom i turystom zasoby historyczne Gminy

W okresie sprawozdawczym Urząd Miejski w Nysie wydał kalendarze promujące dziedzictwo historyczne Gminy:

- promocyjny kalendarz ścienny na 2014 rok ilustracją inscenizacji bitwy o twierdzę Nysa - (nakład 1 000 szt.)
- promocyjny kalendarz ścienny na 2015 rok z panoramą średniowiecznej Nysy - (nakład 1 000 szt.)

W 2016 roku Urząd Miejski w Nysie przygotował materiały promocyjne z wizerunkami nyskich zabytków, w tym obrazki do powieszenia na ścianie oraz magnesy.

Muzeum Powiatowe w Nysie w maju 2014 wydało i promowało VII tomu „Nyskich Szkiców Muzealnych“, a w nim artykuły dotyczące zabytków Nysy: Łukasz Antosik, Mariusz Krawczyk, *Tekstyli z badań archeologicznych średniowiecznej i nowożytnej Nysy*, Edward Hałajko, *Pałac biskupów wrocławskich w Nysie*, Kajetan Włodarski, *Po średniowiecznej Nysie piechotą, czyli opis ciekawszych eksponatów związanych z obuwem odkrytym na terenie Nysy*.

W dniu 8 listopada 2014 r. w Muzeum Powiatowym w Nysie odbyła się promocja książki Jana Matury "Hajduki Nyskie wczoraj i dziś", której wznowienie ukazało się dzięki staraniom Rady Sołeckiej w Hajdukach Nyskich.

Materiały promocyjne dotyczące historycznego dziedzictwa kulturowego Nysy dostępne są między innymi w punkcie informacji turystycznej na Bastionie św. Jadwigi, w punkcie informacyjnym Nyskiej Drogi św. Jakuba CAMINO, w kasie Muzeum w Nysie.

3. Atrakcyjne przedstawianie obiektów za pomocą iluminacji, tworzenia punktów widokowych, prezentacji multimedialnych i muzycznych

W styczniu 2014 roku wykonano stałą iluminację Pięknej Studni zlokalizowanej w Nysie przy ul. Wrocławskiej. Zainstalowano trzy grupy opraw oświetleniowych firmy Philips:

- 1) oprawa umieszczona we wnętrzu cembrowiny o barwie zimno-białej
- 2) oprawy przy ziemi oświetlające kamienną cembrowiną od zewnątrz (oprawy te emitują światło o barwie ciepło – białej dostosowane do kolorystyki marmuru)
- 3) oprawy wąskostrumieniowe, których zadaniem jest doświetlanie dwugłowego orła Habsburgów.

Projekt iluminacji wykonała firma Qbik s.c. Pracownia Architektoniczna Michał Kaczmarzyk, Joanna Kaczmarzyk z Nysy, a wykonawcą prac montażowych był Zakład Projektowo – Wykonawczy Instalacji Elektrycznych z Gliwic.

W okresie świątecznym pod koniec 2015 roku we współpracy z kołem naukowym Państwowej Szkoły Zawodowej w Nysie zaprezentowano mapping Wieży Wrocławskiej oraz kamienic na ulicy Brackiej. Iluminacja stworzyła świąteczny obraz na fasadach budynków. Nowy program świątecznej iluminacji miasta będzie zaprezentowany w grudniu 2016 roku.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie przy współudziale Nyskiego Domu Kultury w dniu 31 maja 2015 roku zorganizowała pokaz iluminacji oraz mapping 3D we wnętrzu Kościoła Wniebowzięcia NMP w Nysie. Całość połączona była z występem chóru PWSZ NYSA GOSPEL CHOIR oraz chóru HOSANNA. Występ przeplatany był recytacją Marty Klubowicz. Całość wydarzenia zatytułowano "Wznoszę me oczy". Podczas próby generalnej z oświetleniem w dniu 28 maja 2016 r. można było oglądać iluminacje obiektów architektonicznych na Rynku Solnym w Nysie. Wydarzenie odbyło się pod honorowym patronatem Polskiego Stowarzyszenia Edukacji i Animacji Muzycznej.

4. Kontynuacja konkursu architektonicznego „Perły Nysy” – nagradzanie odrestaurowanych obiektów

W dniu 11 czerwca 2014 r. rozstrzygnięto IV Edycję Nyskiego Konkursu Architektonicznego „Perły Nysy 2014”.

Właściciele zwycięskich budynków w poszczególnych kategoriach konkursowych, otrzymali nagrody w wysokości 10.000 zł, statuetki, dyplomy i tabliczki do umieszczenia na budynkach. W IV Edycji Konkursu „Perły Nysy” mieszkańcy wypełnili 437 kart, na których zgłosili ich zdaniem obiekty zasługujące na miano Perły Nysy 2014 roku. Zgłoszone obiekty zostały przyporządkowane do poszczególnych kategorii konkursowych: budynki mieszkalne wielorodzinne, budynki niemieszkalne oraz pozostałe obiekty w tym zabytkowe. Niestety nie zgłoszono do konkursu obiektów spełniających warunki czwartej kategorii, to jest budynki mieszkalne jednorodzinne. Spośród pozytywnie zweryfikowanych obiektów, kapituła konkursowa nominowała 14 obiektów.

Zwycięzcą w kategorii budynki mieszkalne wielorodzinne został budynek przy ul. Krzywoustego 28. W kategorii budynki niemieszkalne zwyciężył obiekt przy ul. Moniuszki 7 w Nysie.

Kapituła Konkursowa postanowiła przyznać również wyróżnienia, które otrzymali pozostali nominowani w konkursie:

- Budynki mieszkalne wielorodzinne:
 - Mariacka 2 / Sucharskiego 14
 - Prudnicka 11-13-15
 - Słowiańska 35-35a
 - Kościuszki 16
 - Mariacka 25 (klatka schodowa)
- Budynki niemieszkalne:
 - Wiejskie Centrum Kultury Koperniki
 - Kino Cinema 3D
 - Hotel Fryderyk
- Pozostałe obiekty - w tym zabytkowe
 - Droga Chodowieckiego
 - Muzeum w Nysie
 - Wieża Ciśnień

Rada Miejska w Nysie Uchwałą XIX/290/16 z dnia 11 maja 2016 r. zmieniała regulamin konkursu zastępując kategorie: budynki mieszkalne wielorodzinne, budynki niemieszkalne oraz pozostałe obiekty w tym zabytkowe, budynki mieszkalne jednorodzinne, jedną kategorią tj. budynki mieszkalne wielorodzinne. Do 30 czerwca 2016 r. można zgłaszać obiekty do konkursu „Perły Nysy”. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi 3 października 2016 r.

Cel szczegółowy I.3 Dbłość o ład przestrzenny i krajobraz kulturowy w Gminie

Działania:

1. Ścisłe powiązanie działań przy obiektach zabytkowych z dokumentami planistycznymi Gminy, w tym z Lokalnym Programem Rewitalizacji

Opracowania planistyczne związane z rozwojem Gminy, które mogą mieć wpływ na zachowane materialne i niematerialne dziedzictwo kulturowe uzgadniane są z odpowiednimi służbami konserwatorskimi. Do chwili obecnej Gmina Nysa nie dysponuje Lokalnym Programem Rewitalizacji.

2. Odpowiednia konserwacja zabytkowej zieleni, stanowiącej krajobraz kulturowy Gminy

Gmina Nysa podejmuje działania polegające na odpowiedniej konserwacji zabytkowej zieleni poprzez bieżące utrzymanie parków zabytkowych, plant miejskich, Śródmieścia. Bieżącemu utrzymaniu poddawane są trawniki, zieleń niska oraz zadrzewienia. Wprowadzane są nowe nasadzenia w miejscach powstałych ubytków, jak również wprowadzana jest nowa zieleń w uzgodnieniu z Opolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Działania te mają na celu zachowanie ciągłości terenów zielonych.

W 2015 r. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska przeprowadziła prace polegające na wykonaniu zadań ochronnych w granicach obszaru Natura 2000 Forty Nyskie. Zabiegi polegały na usunięciu robinii akacjowej, popularnie zwanej akacją, w granicach zidentyfikowanego siedliska przyrodniczego 9170 tj. grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego. Przeprowadzenie usunięcia robinii akacjowej miało na celu poprawę jakości siedliska poprzez usunięcie gatunku obcego ze składu drzewostanu. Usunięte robinie zostały zastąpione nasadzeniami gatunków drzew odpowiednich dla siedliska grądowego tj. grabem zwyczajnym, lipą drobnolistną i dębem szypułkowym w ilości około 14000 sztuk. Robinia akacjowa jest gatunkiem występującym naturalnie w Ameryce Północnej, który został sprowadzony do Europy w XVII wieku jako roślina ozdobna. Z uwagi na szybki wzrost oraz tempo rozmnażania się, uznawana jest za roślinę inwazyjną powodującą znaczące zmiany w siedliskach naturalnych, w tym również leśnych. Walka z rozprzestrzenianiem się tego gatunku ogranicza się wyłącznie do wycinania drzew i odrostów oraz zastępowania powstałych luk odnowieniem gatunków rodzimych. Realizowane podobnych zadań ma na celu osiągnięcie stanu, w którym robinia jako gatunek inwazyjny i ekspansywny zostanie wyeliminowana z siedliska grądu.

Porządkowaniu poddawane są również nieczynne cmentarze znajdujące się na terenie miasta. Porastająca zieleń jest koszona, usuwane są drzewa zagrażające bezpieczeństwu.

W chwili obecnej mając na uwadze zachowanie zabytkowej zieleni w jak najlepszym stanie Urząd Miejski w Nysie wykonuje inwentaryzację dendrologiczną terenów: Parku Miejskiego i Plant Miejskich. Dokument ten wskaże jakie działania należy podjąć na tych terenach tj. określenie stanu zachowania drzew pod kątem bezpieczeństwa, kondycji fizjologicznej, zachowania statyki, wartości dla zachowania układu kompozycyjnego parku.

3. Realizacja zasad ochrony konserwatorskiej w odniesieniu do historycznego układu urbanistycznego Nysy oraz układów ruralistycznych

Rada Miejska w Nysie uchwałą nr XVIII/272/16 z dnia 30 marca 2016 r. powierzyła Burmistrzowi Nysy ustalenie zasad i warunków sytuowania małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mają być wykonane.

W ramach prowadzenia Gminnej Ewidencji Zabytków Burmistrz Nysy po konsultacji z Opolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Opolu wpisał Zarządzeniem nr 74/2015 z dnia 3 lutego 2015 r. ujął układy ruralistyczne wsi: Domaszkowice, Jędrzychów, Sękowice, Złotogłowice.

4. Przyjęcie koncepcji zagospodarowania i podjęcia prac porządkowych i zabezpieczających terenów cmentarnych oraz konserwacja sztuki sepulkralnej

W sierpniu 2015 r. w ramach prac porządkowych cmentarza garnizonowego przy ul. Krasickiego zaprojektowano oraz wykonano tablicę informacyjną. Tablica zawiera informacje o historii oraz pomnikach i nagrobkach zlokalizowanych na terenie cmentarza, a także plan cmentarza.

W kwietniu 2016 roku na zlecenie Gminy Nysa opracowano program prac konserwatorskich oraz przygotowano kosztorys renowacji pomnika poświęconego ofiarom wojny prusko-austriackiej 1866 roku zlokalizowanego na terenie cmentarza garnizonowego w Nysie. Remont pomnika został ujęty

w kosztorysie projektu: „Życie w Twierdzy” o którego dofinansowanie Gmina Nysa stara się z Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020.

5. Aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków

Na podstawie art.22 ust.4 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz.1446), oraz rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r, w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. Nr 13, poz.661) Burmistrz Nysy Zarządzeniem zarządza nr 74/2015 z dnia 3 lutego 2015 r. założył i przyjął do prowadzenia Gminną Ewidencję Zabytków Gminy Nysa. W początkowej wersji GEZ składała się z 682 kart adresowych.

Na wniosek Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Zarządzeniem nr 192/2015 z dnia 7 kwietnia 2015 roku Burmistrz Nysy wpisał do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Nysa drogowy przepust kamienny w Kubicach. We wniosku z dnia 9 lutego 2015 r. OWKZ wyraził się, iż przepust posiada cechy kwalifikujące go do objęcia ochroną ewidencyjną.

Zarządzeniem nr 489/2015 z dnia 16 listopada 2015 roku Burmistrz Nysy Wykreślił z Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Nysa budynki w obrębie stacji kolejowej w Nysie, tj. lokomotywownię nr I, II oraz III. Wykreślenie uzasadnione było faktem, iż przedmiotowe budynki już wcześniej zostały rozebrane przez właściciela.

Zarządzeniem nr 537/2015 z dnia 22 grudnia 2015 roku Burmistrz Nysy wykreślił z Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Nysa budynek nieużytkowany zlokalizowany na ulicy Kaczkowskiego 22.

Podjęcie takiej decyzji umożliwiło rozbiórkę obiektu, która była konieczna z uwagi na zły stan techniczny zagrażający katastrofie budowlanej.

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO		3. Miejscowość
1. Nazwa	TWIERDZA NYSA – FORT I	2. Czas powstania	1866, 1875 – 1878	NYSA
8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym				4. Adres
				ul. Orłąt Lwowskich 48-300 Nysa dz. nr 33/9, ark. 10
				5. Przynależność administracyjna
Dziedzicznik fortu, widok od południa				województwo opolskie powiat nyski gmina Nysa
				6. Formy ochrony
				7. Opracowanie karty (autor, data i podpis)
				Wojciech Żurkowski listopad 2014 r.

Przykładowa karta adresowa zabytku wpisanego do gminnej ewidencji

W 2016 roku przystąpiono do uzupełnienia Gminnej Ewidencji Zabytków. Wytypowano 40 obiektów oraz opracowano ich karty adresowe. Zarządzeniem nr 617/2016 Burmistrza Nysy z dnia 16 lutego 2016 roku wprowadzono do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Nysa niżej wymienione obiekty :

Lp.	Pozycja w Gminnej Ewidencji Zabytków	Obiekt	Lokalizacja
1.	130.1	Dom	Nysa, ul. Bohaterów Warszawy 6
2.	131.1	Dom	Nysa, ul. Bohaterów Warszawy 8
3.	133.1	Dom	Nysa, ul. Bohaterów Warszawy 14
4.	146.1	Dom	Nysa, ul. Bohaterów Warszawy 34
5.	202.1	Dom	Nysa, ul. Fałata 4
6.	202.2	Dom	Nysa, ul. Fałata 8
7.	202.3	Dom	Nysa, ul. Fałata 10
8.	234.1	Cmentarz garnizonowy	Nysa, ul. Krasickiego
9.	239.1	Kamienica	Nysa, ul. Krzywoustego 18
10.	239.2	Kamienica	Nysa, ul. Krzywoustego 20
11.	239.3	Kamienica	Nysa, ul. Krzywoustego 22
12.	245.2	Dom	Nysa, ul. Ligonía 9,
13.	245.3	Dom	Nysa, ul. Ligonía 10,
14.	257.1	Dom	Nysa, ul. Marcinkowskiego 10-14

15.	257.2	Dom	Nysa, ul. Marcinkowskiego 16-22
16.	277.4	Dom	Nysa, ul. Mickiewicza 2
17.	277.5	Dom	Nysa, ul. Mickiewicza 4
18.	277.6	Dom	Nysa, ul. Mickiewicza 6
19.	277.7	Dom	Nysa, ul. Mickiewicza 9
20.	277.8	Dom	Nysa, ul. Mickiewicza 10
21.	277.9	Dom	Nysa, ul. Mickiewicza 11
22.	277.10	Dom	Nysa, ul. Mickiewicza 19
23.	277.11	Dom	Nysa, ul. Mickiewicza 20
24.	277.12	Dom	Nysa, ul. Mickiewicza 37
25.	277.13	Dom	Nysa, ul. Mickiewicza 39
26.	336.4	Dom	Nysa, ul. Poniatowskiego 1
27.	340.3	Dom	Nysa, ul. Powstańców Śląskich 31
28.	340.4	Dom	Nysa, ul. Powstańców Śląskich 37
29.	368.1	Dom	Nysa, ul. Sienkiewicza 10,
30.	368.2	Dom	Nysa, ul. Sienkiewicza 11
31.	368.3	Dom	Nysa, ul. Sienkiewicza 13
32.	369.1	Dom	Nysa, ul. Sienkiewicza 15
33.	369.2	Dom	Nysa, ul. Sienkiewicza 17
34.	370.1	Dom	Nysa, ul. Sienkiewicza 26-28
35.	371.1	Dom	Nysa, ul. Sienkiewicza 34-36
36.	373.1	Dom	Nysa, ul. Słowackiego 2
37.	373.2	Dom	Nysa, ul. Słowackiego 4-6
38.	374.1	Dom	Nysa, ul. Słowackiego 9
39.	375.1	Dom	Nysa, ul. Słowackiego 16
40.	418.1	Cmentarz wielowyznaniowy	Nysa, al. Wojska Polskiego

Aktualny wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków znajduje się na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Nysie w zakładce ZABYTKI.

Cel szczegółowy I.4 Określanie warunków współpracy z właścicielami obiektów zabytkowych

Działania:

1. Przekazywanie właścicielom i dysponentom obiektów zabytkowych informacji o możliwościach pozyskiwania dodatkowego wsparcia finansowego (zwłaszcza z funduszy europejskich)

Urząd Miejski w Nysie na bieżąco przekazywał właścicielom i dzierżawcom obiektów zabytkowych na terenie gminy Nysa informacje o możliwości pozyskania środków na remont i konserwację zabytków, w szczególności z Programu Ministra Kultury. Proponowano również pomoc w opracowaniu wniosków aplikacyjnych oraz przygotowaniu wymaganych załączników.

Wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Opolskiego oraz Lokalnym Punktem Informacyjnym o Funduszach Europejskich w Nysie zorganizowano spotkanie w ramach hasła „Środa z Funduszami dla podmiotów działających w obszarze kultury i dziedzictwa kulturowego”, które odbyło się 6 kwietnia 2016 r. w Urzędzie Miejskim w Nysie. Podczas spotkania omawiane były możliwości pozyskania środków z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego,

Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz z Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Pradziad w ramach programu INTERREG V-A Republika Czeska-Polska.

2. Podjęcie działań w celu znalezienia użytkowników dla zdegradowanych obiektów zabytkowych

W ramach działania Urząd Miejski w Nysie w okresie od 2014 do 2016 roku podejmował aktywność w celu zagospodarowania Dworu Biskupiego w Nysie oraz Fortecznej Wieży Ciśnień.

Informację o złym stanie zachowania Dworu Biskupiego docierały do Urzędu Miejskiego w Nysie od kwietnia 2008 roku. Niezwłocznie Urząd poinformował o degradacji zabytku Opolską Wojewódzką Służbę Ochrony Zabytków oraz Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego sugerując przymuszenie właściciela obiektu do podjęcia prac zabezpieczających. Równoczesna aktywność podejmowana była przez Posła RP Rajmunda Millera, który próbował zainteresować sprawą organy państwowe. Ponieważ właściciel obiektu nie podejmował działań mających na celu zabezpieczenie obiektu przed dalszą degradacją, Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków przystąpił na początku 2010 r. do wykonania zastępczego, a następnie obciążył nieruchomości hipoteką na rzecz zwrotu kosztów wykonanych prac. Kolejnym krokiem były podejmowane próby przejęcia obiektu na własność w zamian za długi właściciela obiektu zabezpieczone hipoteką do którego jednak nie doszło. Ostatecznie Dwór Biskupi został wydzierżawiony spółce Country Park Gallery sp. z o.o., która od 2014 roku rozpoczęła zagospodarowanie kompleksu organizując na jego terenie restaurację z salą balową, w której można prowadzić działalność kulturalną. Na terenie Dworu zorganizowane zostały również koncerty plenerowe z udziałem gwiazd polskiej sceny rockowej. W pozostałych, niezagospodarowanych obiektach Dworu trwają obecnie prace remontowe.

Po zakończeniu remontu Fortecznej Wieży Ciśnień przy ul. Obrońców Tobruku w Nysie podjęto starania o jej szybkie zagospodarowanie. W celu zapewnienia użytkownika na tym zabytku Ośrodek Rekreacji ogłosił ofertę specjalną - 1 zł/m² – stawki czynszu na najem lokali użytkowych położonych w Wieży. Pomimo podejmowanych prób uruchomienia działalności przez kolejnych przedsiębiorców, którzy na Wieży próbowali zorganizować między innymi centrum rehabilitacji i odnowy biologicznej, galerię sztuki, klub muzyczny, na dzień dzisiejszy obiekt nie jest zagospodarowany. Taki stan rzeczy może być spowodowany wysokimi kosztami eksploatacyjnymi obiektu oraz niedogodnym jego położeniem - z dala od centrum miasta. Obecnie na nowo podejmowane są działania zmierzające do pozyskania użytkownika Fortecznej Wieży Ciśnień.

W celu zapewnienia użytkowników dla obiektów nyskich fortyfikacji Gmina Nysa podpisała umowy użyczenia Reduty Kardynalskiej z Fundacją „Nysa Fortom Forty Nysie” oraz Fortu Prusy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Młodzieży "Harmonia w Chaosie". Dodatkowo Stowarzyszenie Przyjaciół Młodzieży "Harmonia w Chaosie" wsparte zostało dotacją na realizację zadania publicznego „Fort Prusy na nowo”. Zadanie polega na organizacji na terenie majdanu Fortu Prusy cyklu imprez kulturalnych promujących walory historyczne i architektoniczne obiektu.

3. Okresowe przeglądy zabezpieczeń obiektów zabytkowych zgodnie z Gminnym Programem Ochrony Zabytków na Wypadek Konfliktu Zbrojnego i Sytuacji Kryzysowych

Gmina Nysa posiada zaktualizowany w październiku 2015 roku Plan Ochrony Zabytków na Wypadek Konfliktu Zbrojnego i Sytuacji Kryzysowych zatwierdzony przez Burmistrza Nysy. Plan został uzgodniony z Opolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz szefem obrony cywilnej powiatu nyskiego.

Co najmniej raz w roku pracownicy Biura Ochrony Informacji Niejawnych i Spraw Obronnych Urzędu Miejskiego w Nysie wspólnie z Dyrektorem Muzeum Powiatowego w Nysie dokonują przeglądu zabytków ruchomych i nieruchomości oraz miejsca składowania w przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowej – Zamku w Mosznej.

Cel szczegółowy I.5 Edukacja społeczeństwa w zakresie zachowania dziedzictwa kulturowego

Działania:

1. Wspieranie działalności instytucji kultury i organizacji pozarządowych podejmujących zadania związane z ochroną dziedzictwa kulturowego

W ramach realizacji programu z organizacjami pozarządowymi udzielono dotację na realizację zadań związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego, w tym:

2014					
Działania	Nazwa oferenta	Tytuł rodzaj zadania	Przyznana dotacja w zł	Termin realizacji	Kwota dotacji po rozliczeniu
Ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego szczególnie poprzez					
1) organizację imprez promujących i kultywujących dziedzictwo kulturowe	Stowarzyszenie Artystyczne Miłośników Folkloru	"Tańce narodowe w wolnym czasie, w każdym wieku"	2 047,50	01.03-30.11.2014	2 047,50
	Fundacja Nasza Nysa	"Nyska Lilia Literacka"	2 952,50	20.04-31.11.2014	2 952,50
2) organizację imprez kultywujących tradycje ludowe	Stowarzyszenie Artystyczne Miłośników Folkloru	"Poznaj śląski folklor"	3 200,00	01.04-15.07.2014	3 200,00
	Stowarzyszenie Rozwoju Hajduki Nyskie	„Palma Wielkanocna 2014 – kultywowanie tradycji w Hajdukach Nyskich”	1 800,00	03.03-15.05.2014	1 800,00

Upowszechnianie kultury i sztuki	Stowarzyszenie Historyczne Legionów Polskich i Mazurka Dąbrowskiego	"Żywa lekcja historii"	3 300,00	01.03.2014-30.11.2014	3 300,00
	Stowarzyszenie Artystyczne Miłośników Folkloru	"I dożynkowe spotkania z folklorem"	7 000,00	01.04-30.09.2014	5 175,30
	Stowarzyszenie Pro Schola Musica przy Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. W. Lutoslaskiego w Nysie	"XV Wakacyjny Kurs Big-bandów"	10 000,00	15.06-31.08.2014	10 00,00
	Stowarzyszenie Pro Schola Musica przy Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. W. Lutoslaskiego w Nysie	„XV Festiwal Muzyczny Muzyka w zabytkowych kościołach i wnętrzach Księstwa Nyskiego”	30 000,00	16.08-31.10.2014	30 000,00
	Fundacja "Bardziej Być"	"Spotkanie sztuk - zbliżenie marzeń"	3 000,00	15.05-25.07.2014	3 000,00
	Chorągiew Opolska Związku Harcerstwa Polskiego	"Harcerski Konkurs Piosenki"	2 700,00	01.02-15.03.2014	2 691,64
	Nyska Grupa Artystyczna w Nysie	„XXIV Salon Nyski 2014”	4 000,00	15.04-31.07.2014	4 000,00
	Współpraca międzynarodowa w zakresie kultury	Nyska Grupa Artystyczna w Nysie	Gościenna wystawa artystów Stowarzyszenia z Laval – Francja w Muzeum w Nysie”	2 000,00	15.04.2014-31.08.2014
			72 000,00		
2015					
Ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, szczególnie poprzez działanie: organizacja imprez promujących i kultywujących dziedzictwo kulturowe	Fundacja "Bardziej Być"	Wiem kim jestem - taniec wyrazem duszy narodowej	2 135,00	02.03.2015 30.06.2015	2 135,00

Ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego szczególnie poprzez działanie: organizacja imprez kultywujących tradycje ludowe	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Biała Nyska	"Widowisko plenerowe - Noc Świętojańska	3 600,00	07.04.2015 17.07.2015	3 358,82
	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Hajduki Nyskie	Palma Wilkanocna 2015-kultywowanie tradycji w Hajdukach Nyskich"	1 400,00	27.02.2015 30.04.2015	1 400,00
Upowszechnianie kultury i sztuki	I Love Nysa	"Upowszechnianie kultury i sztuki poprzez budowanie pomostu międzypokoleniowego mieszkańców gminy Nysa"	10 000,00	01.05.2015 30.09.2015	10 000,00
	Nysa Grupa Artystyczna w Nysie	"XXV Jubileuszowy Salon Nyski 2015"	4 500,00	15.04.2015 31.08.2015	4 500,00
	Chorągiew Opolska ZHP	"Harcerski konkurs piosenki"	1 500,00	10.02.2015 28.03.2015	1 489,24
	Stowarzyszenie "Pro Schola Musica" przy PSM I i II st. im. W. Lutosałwskiego w Nysie	"XVI Wakacyjny Kurs Big-bandów"	4 500,00	15.06.2015 31.08.2015	3 994,33
	Stowarzyszenie Artystyczne Miłośników Folkloru	Zajęcia artystyczne z zakresu folkloru w tym: tańca, śpiewu, muzyki, rękodzieła oraz regionalnych tradycji kulinarnych"	10 000,00	02.03.2015 30.11.2015	10 000,00
	Towarzystwo Przyjaciół Fortyfikacji Twierdza Nysa	"Dni Twierdzy Nysa 2015"	15 000,00	01.04.2015 31.08.2015	14 724,15
	Stowarzyszenie "Pro Schola Musica" przy PSM I i II st. im. W. Lutosałwskiego w Nysie	XVI Festiwal Muzyczny "Muzyka w zabytkowych kościołach i wnętrzach Księżstwa Nyskiego"	14 500,00	17.08.2015 31.10.2015	14 500,00
Współpraca międzynarodowa w zakresie kultury	Nyska Grupa Artystyczna w Nysie	"Udział artystów Nyskiej Grupy Artystycznej w Nysie w międzynarodowej wystawie dzieł sztuki w Laval - Francja"	2 000,00	15.04.2015 31.08.2015	1 000,00
	Stowarzyszenie Artystyczne Miłośników Folkloru	Udział Zespołu Tańca i Pieśni Ludowej "Nysa" w Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym w Ohrid w Macedonii	5 000,00	10.04.2015 15.08.2015	5 000,00

	Towarzystwo Przyjaciół Fortyfikacji Twierdza Nysa	"Waterloo 200"	3 000,00	01.06.2015 31.07.2015	2 037,92
			77 135,00		74 139,46

2016

Nazwa zadania	Nazwa oferenta	Tytuł zadania	Przyznana kwota dotacji	termin realizacji zadania
Ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, szczególnie poprzez organizację imprez promujących i kultywujących dziedzictwo kulturowe lub tradycje ludowe	Stowarzyszenie Artystyczne Miłośników Folkloru	Koncert "Nysa" - Nysie z okazji obchodów Dnia Flagi Narodowej	4 000,00	01.03-30.06
	Fundacja Nasza Nysa	W poszukiwaniu początków Nysy	2 700,00	20.04-30.11
	Fundacja "Bardziej Być"	Kultura narodowa i ludowa - zawsze żywa	1 800,00	02.03-30.06
	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Hajduki Nyskie	Palma Wielkanocna 2016 - kultywowanie tradycji w Hajdukach Nyskich	1 500,00	22.02-15.04
Suma:			10 000,00	
Upowszechnianie kultury i sztuki	Stowarzyszenie Artystyczne Miłośników Folkloru	Zajęcia artystyczne z zakresu folkloru w tym: tańca, śpiewu, muzyki oraz rękodzieła. W ramach działalności Zespołu Pieśni i Tańca "Nysa" im. Czesława Orlopa	15 000,00	01.03-30.11.
	Fundacja Nasza Nysa	Rok Wandy Pawlik i Jerzego Kozarzewskiego - Nyska Lilia Literacka '2016	1 500,00	20.04-30.11
	Stowarzyszenie Pro Schola Musica przy PSM I i II stopnia im. W. Lutosławskiego	XVII Festiwal Muzyczny "Muzyka w zabytkowych Kościołach i wnętrzach Księstwa Nyskiego"	22 000,00	16.08-31.10
	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Hajduki Nyskie	Przegląd amatorskiego ruchu artystycznego sołectw Gminy Nysa - Hajduki Nyskie 2016	3 500,00	01.05-31.07
	Stowarzyszenie Pro Schola Musica przy PSM I i II stopnia im. W. Lutosławskiego	XVII Wakacyjny Kurs Big - bandów	5 000,00	15.06-31.08

	Fundacja "Bardziej Być"	Spotkanie sztuk - sztuka różne ma oblicza	1 000,00	10.05-29.07
	Stowarzyszenie I Love Nysa	Upowszechnianie kultury i sztuki poprzez budowanie pomostu międzypokoleniowego mieszkańców Gminy Nysa	5 000,00	01.04-30.09
	Stowarzyszenie Historyczne Legionów Polskich i Mazurka Dąbrowskiego w Nysie	Bitwa Morska Legionu San Domingo	4 000,00	08.03-30.09
	Nyska Grupa Artystyczna w Nysie	XXVI Salon Nyski 2016	4 000,00	15.04-31.08
	Stowarzyszenie Przyjaciół Młodzieży "Harmonia w Chaosie"	Fort Prusy na nowo	4 000,00	21.03-30.09
Suma:			65 000,00	
Współpraca międzynarodowa w zakresie kultury	Stowarzyszenie Artystyczne Miłośników Folkloru	Udział Zespołu Pieśni i Tańca "Nysa" im. Czesława Orlopa w Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym w Grecji w miejscowości Paralia Katerini	2 500,00	01.04-31.08.
Suma:			2 500,00	

2. Organizacja spotkań, mających na celu upowszechnienie wiedzy na temat lokalnego dziedzictwa kulturowego

W październiku i listopadzie 2014 r. w Muzeum Powiatowym w Nysie zorganizowano cykl wykładów poświęconych dziedzictwu kulturowemu regionu pod hasłem: "Historia lokalna na przykładzie wybranych powiatów, miast i gmin":

- 09.10.2014 - Edward Hałajko, *Biskupie i szlacheckie rezydencje na terenie Księstwa Nyskiego (Nysa, Siestrzechowice, Piotrowice Nyskie, Biechów, Frączków, Biała Nyska, Rysiowice)*
- 06.11.2014 - Przemysław Nadolski, *Powojenne losy dzwonów kościelnych ziemi nyskiej*

W dniu 21 sierpnia 2015 zorganizowane zostało na Bastionie św. Jadwigi przez punkt informacji turystycznej otwarte spotkanie dla mieszkańców miasta podczas którego licencjonowany przewodnik turystyczny - Krystyna Dubiel wygłosiła wykład pt. "Zapomniane uzdrowiska w Nysie".

W ramach projektu „Sudety wspólna przestrzeń”, który był realizowany w latach 2014-2016 w Bastionie św. Jadwigi odbyły się wystawy: „Malarze pogranicza”, fotograficzna „Genius loci” oraz konferencje „Powojenne losy członkiń Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety w Nysie”, „Dziedzictwo przyrodniczo – historyczne pogranicza polsko – czeskiego na terenie Sudetów” oraz jarmarki: Wielkanocny i Bożonarodzeniowy.

3. Współpraca z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Nysie przy realizacji projektów z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego

W ramach współpracy z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Nysie na zaproszenie dr inż. arch. Magdaleny Jamrozik – Szatanek przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Nysie uczestniczyli w dniu 2 grudnia 2015 r. w prezentacji prac końcowych studentów kierunku Architektura Krajobrazu. Celem spotkania była wymiana informacji i spostrzeżeń o wybranych terenach będących tematem opracowania. Podczas spotkania omawiane były prace poświęcone nyskim fortom, parkowi miejskiemu, nabrzeżu rzeki Nysa. Prace poświęcone nyskim fortom wyeksponowane były następnie na holu Urzędu Miejskiego w Nysie.

W dniach od 8-15.04.2016 w Instytucie Architektury Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie, odbywały się międzynarodowe warsztaty architektoniczne – REVITARCH, zorganizowane przy współpracy Biura Współpracy Międzynarodowej oraz Centrum Badawczo-Edukacyjnego Konserwacji Zabytków, a także Urzędu Miejskiego w Nysie. Warsztaty dotyczyły zagadnień rewitalizacji kompleksu Twierdzy Nysa. Studenci z Hiszpanii, Włoch, Turcji, Ukrainy, Niemiec i Polski pod kierunkiem dr inż. arch. Konrada Dobrowolskiego - opiekuna merytorycznego warsztatów- odbyli kilkunastogodzinną podróż po nyskich fortyfikacjach dokonując wizji lokalnej potężnego terenu oraz zaznajamiając się z jego historią. W ciągu następnych dni stworzyli kilka ciekawych scenariuszy rewitalizacji, które zaprezentowali szerszej publiczności w ostatnim dniu warsztatów. Jury w skład, którego weszli przedstawiciele władz Gminy Nysa oraz kierownik Biura Współpracy Międzynarodowej, architektki z Instytutu Architektury oraz zaproszeni goście wybrali, ich zdaniem najciekawszy projekt rewitalizacji.

4. Wsparcie akcji mających na celu odrestaurowanie lub uporządkowanie obiektów zabytkowych, cennych z punktu widzenia lokalnej społeczności oraz propagowanie lokalnej kultury i tradycji dziedzictwa kulturowego Gminy

W dniu 8 sierpnia 2015 obchodzono uroczystość 175. rocznicy urodzin Johannesesa Hellmanna, Honorowego Obywatela Miasta Nysy, Ojca Śląskiego Pożarnictwa. W ramach obchodów artyści Akademii Muzycznej w Krakowie wykonali w kościele pw. św. Piotra i Pawła w Nysie Suitę Hellmańską. Ponadto w ramach obchodów złożono kwiaty na Cmentarzu Jerozolimskim na grobie Johannesesa Hellmanna oraz zorganizowano konferencję w Muzeum Powiatowym podczas której wręczono medale honorowe im. J. Hellmanna oraz przedstawiono monografię nyskiej straży pożarnej.

W dniu obchodów Światowego Dnia Sybiraka oraz w 76. rocznicę napaści Sowietów na Polskę – 17 września 2015 r. na budynku Urzędu Miejskiego w Nysie odsłonięto tablicę pamiątkową poświęconą pamięci ofiar ludobójstwa popełnionego przez faszystów niemieckich, komunistów sowieckich i nacjonalistów ukraińskich w latach 1939-1947. Inicjatorem umieszczenia tablicy była Wołynianka – Janina Johnson wraz z osobami reprezentującymi różne środowiska w tym Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo -Wschodnich. Uroczystość odsłonięcia tablicy poprzedziła msza w Bazylice św. Jakuba w intencji pomordowanych Polaków na Wschodzie – Kresach. W dniu odsłonięcia tablica została przekazana pod opiekę uczniom Gimnazjum nr 1 w Nysie.

PRIORYTET II – BUDOWANIE MARKI MIASTA NYSY NA ARENIE KRAJOWEJ I MIĘDZYNARODOWEJ W OPARCIU O BOGACTWO DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Cel szczegółowy II.1 Rozwój produktów turystycznych opartych na walorach dziedzictwa kulturowego

Działania:

1. Rozwijanie istniejących produktów turystycznych opartych na szlakach turystycznych, kulturowych lub ścieżkach edukacyjnych

W maju 2016 Gmina Nysa złożyła wniosek pn. „Po ziemiach Księstwa Nyskiego i wielkich Ślązaków V. Priessnitza i J. von Eichendorffa” do Program Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020. Lider projektu – Město Jeseník Partnerzy – Společnost VP (balneopark), Obec Česká ves, Obec Mikulovice, Gmina Głuchołazy, Gmina Nysa. Głównym celem projektu jest stworzenie wspólnego produktu turystycznego - unikatowej sieci szlaków turystycznych (rowerowych i kajakowych) na historycznym obszarze Księstwa Nyskiego, które przez wieki obejmowało obszar nyski i jesenicki. Łącznie w ramach projektu planuje się wyznaczenia ok. 100 km szlaków rowerowych (z dobudowaniem ścieżek rowerowych i rolkowych na niektórych odcinkach) oraz zaadaptowanie lub wybudowanie kilku obiektów udostępniających dziedzictwo regionu. Poprzez realizację projektu dojdzie do stworzenia komplementarnej i kompleksowej oferty turystycznej, która dzięki wykorzystaniu potencjału transgraniczności wydłuży znacząco sezon turystyczny po obu stronach granicy. Poprzez uzupełnienie elementów infrastruktury dojdzie do wymiernego podniesienia poziomu zatrudnienia w ruchu turystycznym – bezpośrednio dzięki działaniom powstanie ok. 20 miejsc pracy, pośrednio w sektorze turystycznym ok. 30-40.

W ramach projektu Gmina Nysa przewiduje realizację następujących działań:

- Wyznaczenie i oznakowanie transgranicznej rowerowej trasy turystycznej na terenie Gminy Nysa – od granicy z gminą Głuchołazy aż do miasta Nysa
- Rewitalizacja Parku Miejskiego w Nysie: rewitalizacja trzystopniowego systemu hydrologicznego parku (zastawy, kładki, mostki, śluzy), zagospodarowanie stawów – stanowiska-pomosty do wędkowania (zakres i uruchomienie uzależnione od aktualizacji decyzji wodno-prawnej), wykonanie ścieżki edukacyjnej w zakresie dziedzictwa fortyfikacji nyskich, J. von Eichendorffa, Pysznica, dziedzictwa przyrodniczego, rekreacji i zdrowia, tworzenie miejsca rekreacji dla mieszkańców Gminy Nysa, w tym placu zabaw, monitoring tego obszaru, modernizacja nawierzchni ścieżek i alejek parkowych umożliwiającej poruszanie się osobom niepełnosprawnym ruchowo, architektura parkowa – latarnie, ławki, stojaki na rowery, kosze na śmieci, poidła, tablice informacyjne, itp., doprowadzenie instalacji elektrycznej i światłowodu do oświetlenia i monitoringu, regulacja drzewostanu – ewentualna wycinka drzew i nasadzenia krzewów ozdobnych

Planowany udział Gminy Nysa – całkowity koszt projektu 1.544.108,88 euro. Dofinansowanie do 85% kosztów kwalifikowanych 1.279.817,69 euro. Termin realizacji 2017-2018.

2. Tworzenie nowych produktów, ze szczególnym uwzględnieniem innowacyjnych form turystyki bądź aktywności mogących przyciągnąć turystów - np. turystyka eksploracji, geocaching, gry miejskie, gry wojenne

W ramach organizacji czasu wolnego podczas ferii zimowych w 2016 roku na Bastionie św. Jadwigi zorganizowano terenowe gry miejskie dla dzieci. Pierwsza z nich to „W poszukiwaniu historycznych postaci Nysy – Śląskiego Rzymu”, która odbyła się 3 lutego, a druga z gier to „W poszukiwaniu ducha nyskiej twierdzy”, którą odbyła się 10 lutego.

3. Organizacja lub kontynuacja organizacji imprez masowych, związanych z lokalnym zasobem zabytkowym i kulturalnym

W gminie Nysa od wielu lat organizowane są imprezy promujące nyskie dziedzictwo kulturowe. Do najbardziej spektakularnych należą: Dni Twierdzy Nysa oraz Festiwal Muzyczny: „Muzyka w zabytkowych kościołach i wnętrzach Księstwa Nyskiego”.

Dni Twierdzy Nysa to impreza nawiązująca do historii okresu XVIII-XIX wieku. Na obchodu święta nyskich fortyfikacji składa się program odbywający się corocznie w ostatni weekend lipca, promujący unikatowe, osiemnastowieczne fortyfikacje oraz dziedzictwo kulturowe ziemi nyskiej. Kulminacyjnym punktem programu jest widowisko batalistyczno-historyczne - Bitwa o Twierdzę Nysa.

Na festiwal muzyczny „Muzyka w zabytkowych kościołach i wnętrzach Księstwa Nyskiego” składa się corocznie cykl koncertów w wykonaniu uczniów szkół muzycznych Nysy i Opola oraz uznanych wykonawców muzyki klasycznej. Koncerty odbywają się w scenerii zabytkowych wnętrz dawnego Księstwa Nyskiego – kościołach, budynku dawnego Seminarium św. Anny, w Pałacu Biskupim.

BURMISTRZ NYSY
STOWARZYSZENIE „PRO SCHOLA MUSICA”
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I I II STOPNIA W NYSIE
PARAFIA ŚW. JAKUBA I ŚW. AGNIESZKI W NYSIE

ZAPRASZAJĄ NA

XVI FESTIWAL MUZYCZNY

**MUZYKA
W ZABYTKOWYCH KOŚCIOŁACH I WNĘTRZACH
KSIĘSTWA NYSKIEGO**

NYSZA, 20 WRZEŚNIA - 4 PAŹDZIERNIKA 2015

Niedziela, 20 września, godz. 17.00
Kościół pw. św. Piotra i św. Pawła (ul. Bracka)
INAUGURACJA - MUSICA SACRA

W.A. MOZART
Karina Muc-Piechocka - sopran, **Agnieszka Niewiadomska** - alt
Jakub Burzyński - tenor, **Jacek Ozimkowski** - bas
Chór Mieszany i Orkiestra Kameralna PSM I i II stopnia w Nysie
Janusz Gajownik, Stanisław Kosz - dyrygenci

Środa, 23 września, godz. 18.00
Pałac Biskupi - Muzeum w Nysie (ul. Biskupa Jarosława)
MUSICA DA CAMERA - IN MODO BAROCCO

D. BUXTEHUDE, M. MARAIS, G. MUFFAT,
J.-PH. RAMEAU, P. ROYER, G. PH. TELEMANN
Zespół Muzyki XVII i XVIII w. „EXTEMPORE”:
Małgorzata Malke - skrzypce barokowe
Krzysztof Firlus - viola da gamba, **Anna Firlus** - klawesyn

Niedziela, 27 września, godz. 18.00
Kościół pw. Matki Bożej Bolesnej (ul. Rodziewiczówny)
ŚPIEWY WSCHODNIEJ SŁOWIAŃSZCZYZNY

PIEŚNI STAROPOLSKIE, KANTY ROSYJSKIE I UKRAIŃSKIE
„CAMERATA CRACOVIA”:
Maria Trybulec - sopran, **Adrianna Bujak** - sopran
Justyna Krusz - gamba, **Ireneusz Trybulec** - lutnia
Dmytro Hubjak (Ukraina) - bandura, bas

Środa, 30 września, godz. 18.00
Aula Kolegium oo. jezuitów „Carolinum” (ul. Sobieskiego)
SAKSOFON NIECO POWAŻNIEJ

G. GERSHWIN, A. GŁAZUNOW, P. ITURRALDE, K.A. JANCZAK,
A. PIAZZOLLA, D. PRZYBYLSKI, H. WİBERNY
„MORPHEUS SAXOPHONE QUARTET”:
Wojciech Psiuk, Alicja Skórkiewicz,
Szymon Nidzworski, Grzegorz Bil - saksofony

Niedziela, 4 października, godz. 17.00
Bazylika pw. św. Jakuba i św. Agnieszki (Plac Katedralny)
FINAL - ŚLĄSKIE TRADYCJE ORGANOWE

W.E. BACH, M. BROSIG, T. DUBOIS, B. STEIN
Waldemar Krawiec - organy

WSTĘP NA WSZYSTKIE KONCERTY BEZPŁATNY

ORGANIZATOR FESTIWALU - Stowarzyszenie „Pro Schola Musica”

WSPÓLORGANIZATORZY - Powiat Nyski, Państwowa Szkoła Muzyczna I i II st. im. Witolda Lutosławskiego w Nysie, Parafia św. Jakuba i św. Agnieszki w Nysie

WSPARCIE FINANSOWE FESTIWALU - Gmina Nysa, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego

KIEROWNICTWO PROGRAMOWE - Stefan Janik, KIEROWNICTWO ORGANIZACYJNE - Janusz Dąbrowski

4. Organizacja imprez lokalnego zasięgu, przybliżających mieszkańcom Gminy i regionu wartości historyczne Gminy

Rokrocznie w Nysie organizowany jest przez Nyski Ośrodek Rekreacji oraz Urząd Miejski w Nysie bieg uliczny „Szlakiem Zabytków Nysy”. Zawodnicy biegli szlakiem, na którym znajduje się wiele zabytków Nysy: Fontanna Trytona, Dom Wagi Miejskiej, Bazylika pw. św. Jakuba i Agnieszki, Dzwonnica św. Jakuba, Studnia Wilhelma Hellewega, Wieża Wrocławska i odrestaurowane mury obronne.

Ponadto co roku Urząd Miejski w Nysie, nyskie instytucje kultury oraz stowarzyszenia biorą udział w organizacji Europejskich Dni Dziedzictwa. Europejskie Dni Dziedzictwa to wspólna inicjatywa Rady Europy i Unii Europejskiej, mająca na celu promowanie zabytków. Ich idea narodziła się 3 października 1985 r. w Granadzie w Hiszpanii podczas II Konferencji Rady Europy, na której minister kultury Francji zaproponował zorganizowanie w całej Europie zainicjowanych we Francji w 1984 r. Dni Otwartych Zabytków. Wówczas po raz pierwszy bezpłatnie udostępniono zwiedzającym obiekty, do których dostęp dotychczas był ograniczony. Inicjatywa cieszyła się tak dużym zainteresowaniem, że w 1991 r. zainspirowała Radę Europy do ustanowienia Europejskich Dni Dziedzictwa. W projekcie uczestniczą wszystkie państwa członkowskie Rady Europy, w tym także Polska, która włączyła się do akcji w 1993 roku. Europejskie Dni Dziedzictwa to największy w Europie projekt społeczno-edukacyjny, a także najważniejsze święto zabytków kultury Starego Kontynentu. Głównym celem EDD jest szeroko pojęta edukacja historyczna i kulturalna, promowanie różnorodności regionalnego dziedzictwa kulturowego, podkreślenie wspólnych korzeni kultury europejskiej oraz propagowanie dialogu międzykulturowego. Co roku we wrześniu kraje, w których odbywa się to wydarzenie, udostępniają do zwiedzania szerokiej publiczności liczne zabytki i miejsca kultury, a także organizują wykłady, wystawy i inne imprezy towarzyszące skierowane do różnorodnej grupy odbiorców, co nadaje wydarzeniu uniwersalnego wymiaru.

Dnia 17 maja 2014 r. odbył się II nyski rajd trekkingowy pn. „Śladami Księstwa nyskiego”. Rajd rozpoczął się w Bastionie Świętej Jadwigi w Nysie. Uczestnicy rajdu mieli do wyboru 4 trasy piesze: 8 km (zasady gry miejskiej), 25 km, 40 km i 50 km. Na całej trasie rajdu uczestnicy mieli możliwość zwiedzania Bastionu Św. Jadwigi, Pałacu biskupiego w Siostrzechowicach, klasztoru Benedyktynów z piękną panoramą górską w Biskupowie, najstarszego a zarazem najmniejszego rezerwatu województwa opolskiego w Markowicach „Przytęk” i wielu ciekawych zabytków jak chociażby krzyże pokutne. Dodatkową atrakcją był koncert Pana Dawida Brzozowskiego uczestnika programu „Bitwa na Głosy” – występował w drużynie Edyty Górniak oraz otwarcie wystawy fotograficznej Pani Renaty Kukli z Głuchołaz. W rajdzie udział wzięło prawie 50 osób. Byli to mieszkańcy: Nysy, Głuchołaz, Polskiego Świętowa, Otmuchowa, Lubrzy, Strzelec Opolskich, Zawadzkiego, Paczkowa, Brzegu, Kędzierzyna-Koźła.

W czerwcu 2015 odbyła się trzecia edycja Rajdu Trekkingowego Śladami Księstwa Nyskiego. Organizatorzy przygotowali trasy na czterech dystansach – 10, 20, 40 i 50 kilometrów. Pełna trasa: Nysa (Bastion św. Jadwigi) - Siostrzechowice - Koperniki - Kijów - Burgrabice - Sławniowice - Gieraltice - Wilamowice Nyskie - Nowy Świętów - Polski Świętów - Makowice - Iława - Morów - Biała Nyska – Nysa.

Miejskie Koło PTTK "Tryton" w Nysie zorganizowało 9 kwietnia 2016 r. dla mieszkańców Nysy oraz turystów i sympatyków turystyki wycieczkę po nieznanym zakątkach Nysy. W lipcu rokrocznie odbywają się kolejne edycje Jarmarku Jakubowego. Organizatorem imprezy jest Fundacja Ratowania Katedry Nyskiej. Wśród atrakcji Jarmarku znajdują się m.in. konkursy z nagrodami, nocny koncert w Bazylice, pokazy walk rycerskich, bicie monety nyskiej, karczma jakubowa ze śląskim kołaczem, zwiedzane dzwonnicy i skarbcza.

5. Postawienie na innowacyjność projektów w celu wyróżnienia się spośród miast konkurencyjnych

W ramach projektu „Promocja Twierdzy Nysa” Nyski Dom Kultury zorganizował imprezy popularyzujące obiekty forteczne. W 2014 roku odbyły się koncerty:

- Reggae Festiwal na Forcie Wodnym
- Hip – Hop Festiwal na Forcie nr II
- Folk Fiesta na Bastionie św. Jadwigi
- Teatr uliczny przy Fortecznej Wieży Ciśnień
- Metalowa Twierdza na Bastionie Morawskim
- Jarmark Świąteczny na Bastionie św. Jadwigi

W 2015 roku odbyły się koncerty:

- Reggae Festiwal na Forcie Wodnym
- Hip – Hop Festiwal na Forcie Wodnym
- Folk sobota na Bastionie św. Jadwigi
- Rock Festiwal na Forcie Wodnym
- Jarmark Świąteczny na Bastionie św. Jadwigi

W ramach projektu „Chrześcijańskie przystanki pogranicza” wykonano renowację trzech pomieszczeń w Bastionie św. Jadwigi oraz utworzono w nich wystawę multimedialną 3D poświęconą zarysowi dziejów chrześcijaństwa na pograniczu polsko – czeskim ze szczególnym uwzględnieniem

Nysy – Śląskiego Rzymu i klasztoru w Bila Voda, w którym były internowane siostry zakonne z Czechosłowacji w latach 50 XX w. Wnioskodawcą projektu był Nyski Dom Kultury.

Na bieżąco udostępniana jest również turystom w Bastionie św. Jadwigi trasa multimedialna poświęcona nyskiej twierdzy, która powstała w ramach realizacji projektu: „Trasy turystyczne w twierdzach Nysy i Józefowa”.

6. Wykorzystywanie zachowanych układów ruralistycznych jako elementu turystyki kulturowej

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi dofinansowano ze środków budżetowych Gminy Nysa zadania realizowane na terenach wiejskich związanych z rozwojem turystyki kulturowej.

- w 2014 roku:

Nazwa organizacji	Tytuł zadania	Wysokość przekazanej dotacji	Wysokość wykorzystanej dotacji
Stowarzyszenie Rozwoju i Odnowy Wsi Domaszkowic	"Domaszkowickie Marcinki 2014"	1 719,00 zł	1 712,92 zł
Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Goświnowice	"Czwarty rodzinny piknik goświnowicki"	2 650,00 zł	2 650,00 zł
Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Hajduki Nyskie	Festyn rodzinny "Święto gruszy" 2014 w Hajdukach Nyskich	4 280,00 zł	4 172,00 zł
Ochotnicza Straż Pożarna w Kępnicy	"Dni słończnika w sołectwie Kępnica"	5 000,00 zł	5 000,00 zł
Stowarzyszenie "Razem dla Niwnicy"	Festyn "Historyczna Niwnica" w Niwnicy	4 151,00 zł	4 151,00 zł
"Młyn Niwnica" Spółdzielnia Socjalna	Konkurs wiedzy o książce "Niwnica. Przyczynek do historii ziemi nyskiej"	1 100,00 zł	1 100,00 zł
Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Przełęk	Tylko to dzieło czegoś jest warte, z którego człowiek może się poprawić i mądrości nauczyć - 10 - lecie obchodów PSP Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Przełęk	1 100,00 zł	1 082,87 zł

- w 2015 roku:

Nazwa organizacji	Tytuł zadania	Wysokość przekazanej dotacji	Wysokość wykorzystanej dotacji
Stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi Biała Nyska	"Pożegnanie lata"	5 000,00 zł	4 927,29 zł
Ochotnicza Straż Pożarna w Kępnicy	"Dni słończnika w sołectwie Kępnica"	6 150,00 zł	6 150,00 zł

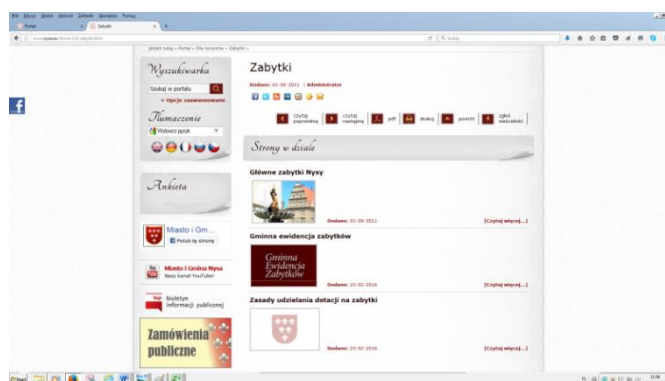
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Goświnowice	"Piąty rodzinny piknik goświnowicki"	5 000,00 zł	4 999,88 zł
Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Hajduki Nyskie	Festyn rodzinny "Święto Gruszy" 2015	5 000,00 zł	5 000,00 zł
Stowarzyszenie Rozwoju i Odnowy Wsi Domaszkowice	"Domaszkowickie Marcinki 2015"	2 700,00 zł	2 699,78 zł
Stowarzyszenie "Razem dla Niwnicy"	Festyn "Historyczna Niwnica"	6 150,00 zł	6 043,87 zł

Cel szczegółowy II.2 Wykorzystanie Internetu i multimediiów w celu nowoczesnej promocji walorów zabytkowych

Działania:

1. Dbanie o aktualizację strony Gminy, koniecznie przy zachowaniu odpowiedniej czytelności przekazu

Na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Nysie utworzona została zakładka ZABYTKI, w której znajdują się katalog najważniejszych zabytków Nysy, lista kart adresowych Gminnej Ewidencji zabytków, oraz informacje o zasadach udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

Na stronie internetowej znajduje się również zakładka pn. Gminna Baza Upamiętnień, zawierająca listę upamiętnień znajdujących się na terenie Gminy Nysa.

2. Wykorzystanie nowoczesnych technologii dostępnych w profesjonalnych serwisach internetowych, a także w urządzeniach mobilnych

W ramach realizacji projektu „15 lat partnerstwa Nysy i Jesenika. Internetowy system informacji miejskiej dla Nysy i Jesenika” opracowano nowoczesny system informacji internetowej poświęcony w część najważniejszym zabytkom zlokalizowanym na terenie gminy Nysa. Na informator złożyła się strona internetowa oraz aplikacja na smartfony i tablety. Strona internetowa informatora znajduje się w sieci pod adresem „i.nysa.pl” Pod taką samą nazwą udostępnione zostały wszystkim zainteresowanym aplikacje do pobrania bezpłatnie w sklepach: Google Play, App Store i Windows Phone Store.

3. Stworzenie systemu informacji przestrzennej z warstwą informacyjną na temat obiektów zabytkowych wchodzących w skład Gminnej Ewidencji Zabytków oraz udostępnienie go na forum publicznym

Na zlecenie gminy Nysa w 2015 roku wdrożono do użytku nowy moduł w Systemie Informacji Przestrzennej. Dzięki niemu na interaktywnej mapie systemu wyświetlane są informacje na temat obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków.

5. Kontynuacja komunikacji internetowej poprzez korzystanie z serwisów Facebook, YouTube i innych form interakcji

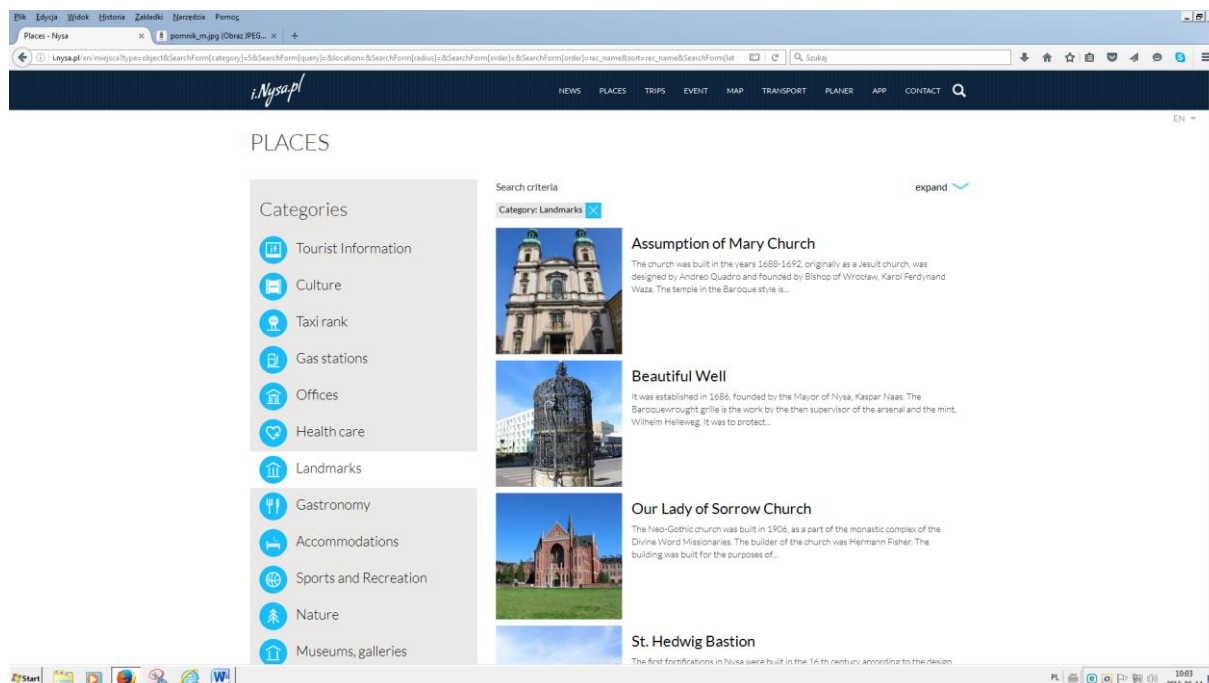
W celu poprawy dostępu mieszkańców Nysy do informacji związanych z regionem Urząd Miejski w Nysie uruchomił swoje serwisy internetowe na Facebook i YouTube. Wśród informacji związanych z regionem część z nich poświęcona jest ochronie i popularyzacji zabytków zlokalizowanych na terenie gminy Nysa.

Cel szczegółowy II.3 Wzrost popularności Nysy wśród turystów z zagranicy

Działania:

1. Stworzenie pełnowartościowych wersji językowych serwisów gminnych poświęconych najcenniejszym zabytkom (angielski, czeski, niemiecki)

Na portalu i.nysa.pl stworzono zakładkę poświęconą najważniejszym zabytkom zlokalizowanym na terenie gminy Nysa. Informacje dostępne są w językach: polskim, angielskim, czeskim i niemieckim.

2. Wykorzystanie aspektów związanych ze znanymi postaciami obcych narodowości z historii regionu nyskiego w celu stworzenia szlaków przeznaczonych przede wszystkim dla turysty zagranicznego

W ofercie kierowanej do turystów odwiedzających Nysę, Punkt Informacji Turystycznej na Bastionie św. Jadwigi przygotował propozycje wycieczki pn.: „Spacer po Nysie śladami Marii Luizy Merkert”. Trasa wycieczki prowadzi przez takie miejsca jak: Bazylika św. Jakuba – Skarbiec - Pałac Biskupi - Rynek Solny - Dom Macierzysty z Izbą Pamięci M. Merkert - kościół św. Piotra i Pawła - Fontanna Trytona - Dom Wagi. Czas zwiedzania przewidziany jest na ok. 3 godzin.

Wśród szlaków związanych ze znanymi postaciami obcych narodowości związanych z historią regionu w ofercie Punktu Informacji Turystycznej pozostaje również szlak Josepha von Eichendorffa o długość: ok. 3 km. Przebieg trasy to: grób Josepha i Luisy von Eichendorff na Cmentarzu Jerozolimskim - pomnik Josepha von Eichendorffa - punkt widokowy (Wysoka Bateria) - Altana Eichendorffa.

3. Opracowanie wielojęzycznych tablic informacyjnych w wybranych punktach Gminy

Na zlecenie Gminy Nysa na najważniejszych zabytkach Nysy umieszczono 31 tablic informacyjnych. Tablice w języku polskim zawierają najważniejsze informacje dotyczące zabytku oraz kody QR po zeskanowaniu których można odczytać tekst (w językach: czeskim, angielskim i niemieckim) z internetu.

**ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR.P.W.
ŚW. JANA CHRZCICIELA**

 ST. JOHN THE BAPTIST AND
ST. NICHOLAS CHURCH

 FARNÍ KOSTEL SV. JANA KŘTITELE
A SV. MIKULÁŠE

 TÄUFER JOHANNES- UND
ST. NIKOLAUS-PFARRKIRCHE

 Wzniesiony w 1770 roku. Powiększony w roku 1900 późnobarokowy z neobarokową rozbudową. Wystrój wnętrza jest barokowy i klasyczny. Kościół wezwaniem nawiązuje do dwóch gotyckich świątyń, wzniesionych na Starym Mieście w XIII w., rozebranych w wieku XVIII w związku z budową nowoczesnych fortyfikacji. Przed kościołem pomnik św. Jana Nepomucena z 1773r.

 CZ PL / Call 3 2007, 2013

 EUROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PŘEKRAČUJEME HRANICE / PRZEKRACZAMY GRANICE

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa. PRZEKRACZAMY GRANICE

4. Utrzymywanie jak najwyższej jakości obsługi turysty zagranicznego w punktach informacji turystycznej

Punkt Informacji Turystycznej na Bastionie św. Jadwigi obsługiwany jest przez osoby posługujące się językami: polskim, czeskim, angielskim i niemieckim. Pracownicy punktu udzielają pomocy turystom zagranicznym w postaci wskazania najciekawszych atrakcji miasta, w tym najcenniejszych zabytków, znalezienia noclegów i punktów gastronomicznych, wskazania połączeń komunikacyjnych. W przypadku wystąpienia potrzeby oprowadzenia zagranicznego turysty, bądź grupy zorganizowanej szlakiem zabytków, pracownicy Punktu kontaktują zainteresowanych z profesjonalnymi przewodnikami posługującymi się odpowiednim językiem obcym.

Punkt Informacji Turystycznej dysponuje mapami, broszurkami, folderami, przewodnikami oraz obszerniejszymi publikacjami poświęconymi w swojej treści zabytkom Nysy wydanych w językach: polskim, angielskim, czeskim, niemieckim.

Cel szczegółowy II.4 Promocja Nysy na forum krajowym i zagranicznym

Działania:

1. Walory zabytkowe i kulturowe jednym z podstawowych elementów promocji Gminy na różnego rodzaju targach, sympozjach i konferencjach

Narodowy Instytut Dziedzictwa, Gmina Nysa oraz Gmina Paczków zorganizowali 4. Spotkania Opiekunów Pomników Historii. Opiekunowie Pomników Historii z całej Polski spotkali się w Paczkowie i Nysie w dniach 4-5 czerwca 2014 r. Na spotkaniu omawiane były tematy:

- Pomnik Historii narzędziem promocji?
- Jak wykorzystać pomniki historii, jako instrument promocji?
- Jak sprawić, aby pomniki historii zagościły na stałe w świadomości Polaków?

Wśród uczestników byli m.in.: dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa prof. Małgorzata Rozbicka, Barbara Raczyńska z Kancelarii Prezydenta RP, Wicewojewoda Opolski Antoni Jastrzembski, Wojewódzki Konserwator Zabytków Iwona Solisz oraz przedstawiciele władz Paczkowa i Nysy. W drugim dniu uczestnicy spotkania zwiedzali zabytki Nysy. Z referatami zaprezentowali się przedstawiciele miast: Gdańska, Krakowa, Lublina, Poznania, Wrocławia, Zamościa, Torunia i Warszawy. Uczestnicy Spotkania mieli okazję zwiedzić Paczków i Nysę z uwzględnieniem szczególnych zabytków, jakimi są Pomniki Historii.

Pomnik Historii to niezwykle prestiżowe wyróżnienie ustanawiane od 1994 r. przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej specjalnym rozporządzeniem na wniosek Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Do dziś tytuł ten nadano 55 zabytkom, a z każdym rokiem ich liczba rośnie. Celem corocznych Spotkań jest wspieranie współpracy opiekunów Pomników Historii, potencjału tych miejsc i ich roli w rozwoju lokalnym, oraz wymiana doświadczeń i wypracowywanie dobrych wzorców w zarządzaniu dziedzictwem kulturowym.

Gmina Nysa promowała walory zabytkowe i kulturowe regionu również na Międzynarodowych Targach Turystycznych we Wrocławiu organizowanych w Hali Stulecia oraz na Międzynarodowych Targach Turystyki „W Stronę Słońca” w Opolu.

2. Nawiązywanie współpracy w zakresie dobrych praktyk w ramach partnerstwa zagranicznego

W ramach partnerstwa zagranicznego Gmina Nysa współpracuje z samorządami z miast: Ingelheim, Sumperk, Lüdinghausen, Jesenik, Kołomyja, Tarnopol, Taverny.

W dniu 23 maja 2014 roku przedstawiciele Sumperka uczestniczyli w gali z okazji 15 - lecia współpracy partnerskiej Nysy i Jesenika. W czerwcu 2015 roku przedstawiciele władz Sumperka uczestniczyli w uroczystych obchodach 25 - lecia odnowienia samorządu terytorialnego w Polsce, a także 15. rocznicy współpracy i 10 - lecia podpisania umowy partnerskiej z Kołomyją. W sierpniu 2015 r. delegacja z Nysy brała udział w Festiwalu Folklorystycznym w Sumperku.

W ramach współpracy partnerskiej Nysy z Ingelheim w okresie sprawozdawczym odbyły się trzy wizyty. W roku 2014 rok miała miejsce wizyta władz miasta i mieszkańców Nysy w Ingelheim. W dniach 10-13 września 2015 roku do Nysy przyjechały władze Ingelheim. Natomiast w dniach 5-8 maja 2016 roku – miała miejsce wizyta władz miasta i mieszkańców Nysy w Ingelheim.

W maju dzieci, a październiku 2014 roku młodzież z Ukrainy gościły w Nysie na zaproszenie Stowarzyszenia PRO UNO i Szkoły Podstawowej nr 1. W ramach projektu dofinansowanego z Programu „Polsko-Ukraińska Współpraca Młodzieży”.

W dniach 11 -14 czerwca 2015r. miała miejsce wizyta przedstawicieli z Kołomyi w Nysie z okazji uroczystości związanych z obchodami 25 lat samorządności, połączonych z 15 - leciem współpracy z Kołomyją oraz 10. rocznicą podpisania umowy partnerskiej.

W dnia 17 – 20 sierpnia 2015 roku władze Nysy uczestniczyły w świecie miasta Kołomyja. 11 listopada 2015r. otwarto w Nyskim Domu Kultury wystawę pod tytułem „My” Vitalia Dovgasenko z Tarnopola. W tym samym dniu zaprezentowano prywatną kolekcję znaczków, kopert i pocztówek o życiu i twórczości Juliusza Słowackiego Vasyla Diducha z Tarnopola również w Nyskim Domu Kultury. W dnia 9-12 listopada 2015r. przedstawiciele Tarnopola uczestniczyli w uroczystościach 97. Rocznicy Odzyskania Niepodległości przez Polskę. W dniach 21 -24 kwietnia 2016 r. pracownik Urzędu Miejskiego w Nysie oraz kierownik Działu Kontaktów Zewnętrznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie promowali Nysę, a w szczególności nyskie uczelnie na Tarnopolskich Targów Edukacyjnych.

W dniach 16 – 17 maja 2014 roku świętowano w Nysie 15 - lecie partnerstwa z Jesenikiem. W lipcu 2014 roku przedstawiciele Jesenika uczestniczyli w XIV Dniach Twierdzy Nysa. W sierpniu 2014 roku władze Nysy uczestniczyli w Festynie pn. „Jesenik się bawi”. 23 maja 2014 roku w Nyskim. W czerwcu 2015 roku przedstawiciele władz Jesenika uczestniczyli w uroczystych obchodach 25-lecia odnowienia samorządu terytorialnego w Polsce, a także 15. rocznicy współpracy i 10-lecia podpisania umowy partnerskiej z Kołomyją. W maju 2015 roku władze miasta Nysy uczestniczyli w uroczystościach z okazji 168 rozpoczęcia Sezonu Turystycznego w Jeseniku. W listopadzie 2015 roku odbyło się spotkanie robocze z przedstawicielami Urzędu w Jeseniku w sprawie możliwości realizacji wspólnego projektu „Po ziemiach Księstwa Nyskiego i wielkich Ślązaków V. Priessnitza i J. von Eichendorffa” w ramach programu Interreg V A. W dnia 13 – 14 maja 2016 roku delegacja z Nysy uczestniczyła w uroczystościach z okazji 169 rozpoczęcia Sezonu Turystycznego w Jeseniku.

3. Udziały w konkursach na najlepiej zadbane zabytki, najciekawszy produkt turystyczny itp.

W latach 2014-2015 Urząd Miejski w Nysie przygotował oraz złożył wnioski o przyznanie złotego certyfikatu na najlepszy produkt turystyczny Polskiej Organizacji Turystycznej dla imprezy promującej nyskie fortyfikacje – Dni Twierdzy Nysa.

Konkurs ma na celu wyłonienie najbardziej atrakcyjnych, nowatorskich i przyjaznych dla turystów produktów turystycznych oraz ich popularyzację, a także wspieranie inicjatyw regionalnych i lokalnych, których efektem jest tworzenie produktów turystycznych.

4. Współpraca z mediami, zarówno tradycyjnymi, jak i internetowymi

W 2015 roku nastąpiła zmiana regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Nysie. W wyniku zmiany Burmistrz Nysy powołał Wydział Komunikacji Społecznej, którego zadaniem jest między innymi współpraca z mediami. W ramach działań Wydział przekazuje do wiadomości informacje poświęcone pracy Burmistrza Nysy, Urzędu Miejskiego w Nysie oraz aktualności z regionów, a w tym między innymi związane z ochroną i promocją lokalnego dziedzictwa kulturowego.

Cel szczegółowy II.5 Poprawa dostępności obiektów zabytkowych dla osób niepełnosprawnych

Działania:

- 1. Umieszczanie napisów w języku Braille'a na tablicach informacyjnych**
- 2. Przystosowanie obiektów zabytkowych dla osób z niepełnosprawnością ruchową**
- 3. Wykorzystanie dźwięków, muzyki i audioprzewodników w celu przedstawiania informacji o obiektach zabytkowych osobom niewidomym i niedowidzącym**

Zadania wyszczególnione w celu szczegółowym II.5 nie były realizowane w przedmiotowym okresie sprawozdawczym.

Oprócz opisanych w niniejszym sprawozdaniu działań będących odpowiedzią na zagadnienia wyszczególnione w *Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami dla Gminy Nysa na lata 2014-2017* Urząd Miejski w Nysie podejmował jeszcze inne inicjatywy mające na celu promocję i zachowanie w jak najlepszym stanie zabytków zlokalizowanych na terenie gminy Nysa.

Wśród przedmiotowych inicjatyw należy wspomnieć o:

- 1) przygotowaniu i złożeniu do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wniosków (w latach 2014, 2015 i 2016) o dofinansowanie remontu Wieży Ziębickiej
- 2) przygotowaniu i złożeniu do Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wniosku o dofinansowanie prac konserwatorskich parowozu Ty2-140 wraz z tendrem zlokalizowanym na stacji kolejowej w Nysie (tender na stacji w Nowym Świątowie). Wniosek został rozpatrzony pozytywnie i na powyższe zadanie została przyznana dotacja w wysokości 15 000 zł.

W kolejnych latach realizacji Programu planuje się dalsze wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych, zarządców oraz indywidualnych właścicieli zabytków w sferze opieki nad zabytkami. Wspierane będą również przedsięwzięcia polegające na pielęgnacji dziedzictwa i rozwoju kultury z wykorzystaniem zabytków. Realizacja *Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Nysa na lata 2014-2017* jest też okazją do analizy i wyciągnięcia wniosków na przyszłość, które mogą być pomocne przy formułowaniu priorytetów kolejnych opracowań związanych z ochroną zabytków.